

بسم الله الرحمن الرحيم

جزوه راه نهایی درس تاریخ

(سوالات طبقه بندی شده درس به درس امتحانات نهایی)

تاریخ (۳) ایران و جهان معاصر از دی ماه ۱۳۹۷ تا دی ماه ۱۴۰۱

تهیه کننده: بهرام شفیعی

سرگروه تاریخ منطقه آب پخش

درس اول

به خاطر بیاورید.

الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

اساس کار تاریخ‌نگاری سنتی، غالباً بررسی زندگی پادشاهان و شرح فتوحات آنان بوده است. (خرداد ۱۴۰۱)

پاسخ: صحیح ۰/۲۵ نمره

ب) کدام‌یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵)

در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است.

پاسخ: محمدحسن خان اعتمادالسلطنه ۰/۲۵ نمره	مورخ مشهور عصر قاجار و رئیس دارالترجمه همایونی (خرداد ۹۸)
پاسخ: ناظم الاسلام کرمانی ۰/۲۵ نمره	نویسنده کتاب تاریخ بیداری ایرانیان (خرداد ۹۸)
پاسخ: محمدحسن خان اعتمادالسلطنه	۱- صدر التواریخ: (دی‌ماه ۱۴۰۱)
پاسخ: خاوری شیرازی	۲- تاریخ ذوالقرنین: (دی‌ماه ۱۴۰۱)
پاسخ: میرزا محمد کاظم ناظم الاسلام کرمانی	۳- تاریخ بیداری ایرانیان: (دی‌ماه ۱۴۰۱)

ج) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. دو مورد اضافی است. (هر مورد ۰/۲۵)

اولین روزنامه ایران در دوره قاجار به نام در تهران منتشر شد. دی‌ماه ۹۹

پاسخ: اولین روزنامه ایران را میرزا صالح شیرازی، یکی در از دانشجویان اعزامی به انگلستان با عنوان **کاغذ اخبار تهران** منتشر کرد.

خاوری شیرازی مورخ مشهور زمان فتحعلی شاه، نویسنده کتاب است. (شهریور ۱۴۰۱)

پاسخ: تازی خ ذوالقرنین

د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

هـ (به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۰/۲۵))

محل نگهداری اسناد و مدارک با ارزش هر کشور چه نام دارد؟ (خرداد ۹۹)

پاسخ: آرشیو ملی هر کشور

اولین بار در کدام کتاب عصر قاجار نقش طبقات اجتماعی مختلف در انقلاب مشروطیت نشان داده شد؟ (خرداد و شهریور ۱۴۰۱)

پاسخ: تاریخ بیداری ایرانیان (اثر میرزا محمد ناظم الاسلام کرمانی) ۰/۲۵ نمره

واقعیت قتل امیر کبیر، نخستین بار در کدام کتاب عصر قاجار بازتاب داده شده است؟ (خرداد ۱۴۰۱)

پاسخ: حقایق الاخبار ناصری (اثر میرزا محمد خورموجی) ۰/۲۵ نمره

۲- تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد انمره)

۳- مقایسه پدیده‌های تاریخی (هر مورد انمره)

روزنامه‌نگاری در دوره قاجار پیش از مشروطه را با پس از وقوع انقلاب مشروطه مقایسه کنید. شهریور ۹۹

پاسخ: در دوران پیش از مشروطه به دلیل ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان، برخی از روزنامه‌نگاران در خارج از کشور

اقدام به چاپ روزنامه‌هایی به زبان فارسی کردند و نسخه‌هایی از آنها به صورت مخفیانه به داخل ایران می‌رسید.

۴- اظهار نظر و قضاوت:

چرا برخی از روزنامه‌نگاران در دوره‌ی قاجار اقدام به انتشار روزنامه‌های خود در خارج از کشور کردند؟ دی‌ماه ۹۹ - شهریور ۱۴۰۱

پاسخ: به دلیل ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان

کلیدواژه: ماهیت استبدادی، نبود آزادی بیان ۰/۵ نمره

۵- توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی:

۶- کاربست شواهد و مدارک تاریخی (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)

تأسیس دارالترجمه همایونی در دوره قاجار چه تأثیری بر تاریخ نگاری این دوره داشت؟
پاسخ: آثار فراوانی به فارسی ترجمه شد. نوشته‌های تاریخی بخش قابل توجهی از نخستین آثار ترجمه شده از زبان‌های اروپایی به زبان فارسی را تشکیل می‌دادند و ترجمه آن‌ها تأثیر بسزایی در آشنایی نویسندگان و مورخان ایرانی با بینش و روش مورخان اروپایی داشت.

درس دوم

به خاطر بیاورید.

الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

طبقه فقیر جامعه فرانسه در آستانه انقلاب کبیر در قرن ۱۸ م. از پرداخت مالیات معاف بودند. (دی ماه ۹۷)

پاسخ: غلط

ب) کدامیک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵)

در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است.

پاسخ	متن سؤال
۳- انقلاب باشکوه	الف- مهم‌ترین دستاورد این انقلاب نفی منشأ الهی سلطنت و تعیین اختیارات پادشاه از طرف مجلس بود. (دی ماه ۹۷)
۲- انقلاب کبیر فرانسه	ت- اهداف انقلاب کنندگان افکار و شعارهای آزادی‌خواهانه بود. (دی ماه ۹۷)
۱- انقلاب صنعتی	ج- از مسائل و مشکلات داخلی این انقلاب گسترش بی‌رویه شهرها، رشد سریع جمعیت، به وجود آمدن فاصله طبقاتی بود. (دی ماه ۹۷)
ج) چارلز یکم	۱- پادشاه انگلستان در زمان مجادله با مجلس (پارلمان) این کشور (دی ماه ۹۹)
الف) پتر کبیر	۲- تزار قدرتمند و متحول کننده روسی (دی ماه ۹۹)
د) جرج واشنگتن	۳- اولین رئیس جمهور تاریخ آمریکا (دی ماه ۹۹)
د) میرزا حسن رشیدیه	۲- تلاش کننده برای برپایی مراکز آموزشی جدید در ایران (خرداد ۹۹)

ج) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است. هر مورد ۰/۲۵)

کشورهای اروپایی در قرن ۱۸ م. به بهانه دفاع از حقوق اقلیت‌ها در امور داخلی..... دخالت می‌کردند. (دی ماه ۹۷)

پاسخ: عثمانی

انقلاب صنعتی با اختراع و تکمیل ماشین بخار در کشور آغاز گردید. (خرداد ۱۴۰۱)

پاسخ: انگلستان ۰/۲۵

از اعضای اصحاب دایره‌المعارف فرانسه که بر «اهمیت انتخابات» تأکید می‌کرد نام داشت. (دی ماه ۱۴۰۱)

پاسخ: روسو

د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

بزرگ‌ترین دستاورد پیروزی انقلاب باشکوه «بزرگ» برای پارلمان انگلستان چه بود؟ (خرداد و شهریور ۹۹)

الف- لغو نظام سلطنتی و استقرار جمهوریت ب - کاهش قدرت پادشاه و شاهزادگان

ج - نفی منشأ الهی سلطنت د - لغو امتیازات پرخرج خانواده سلطنتی

پاسخ: ج - نفی منشأ الهی سلطنت

هـ (به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. هر مورد ۰/۲۵)

۲- تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد انمره)

وکیل الرعایا (خرداد ۹۹)

پاسخ: کریم خان زند برخلاف سنت معمول از پذیرفتن عنوان شاه امتناع کرد و خود را وکیل مردم ایران یا وکیل الرعایا خواند. انمره

ب- انقلاب باشکوه (خرداد ۱۴۰۱)

پاسخ: به درگیری و ستیز بین مجلس (پارلمان) و نظام سلطنتی انگلستان در قرن ۱۷م. که با پیروزی مجلس به پایان رسید، انقلاب باشکوه گفته می‌شود. انمره

۳- مقایسه پدیده‌های تاریخی (هر مورد انمره)

دلایل رکود کشاورزی ایران در دوره نادرشاه افشار و رشد و رونق صنایع دستی در اوایل دوره قاجار را مقایسه کرده و در یک سطر نتیجه گیری تاریخی کنید. (ترکیبی درس ۲ و ۴) (خرداد ۹۸)

پاسخ: بخش اول: تداوم جنگ‌های داخلی و خارجی در زمان نادرشاه و نیاز تشکیلات نظامی به نیروی رزمنده به کاهش شدید نیروی انسانی در بخش کشاورزی انجامی. (کلیدواژه‌های بخش اول: جنگ‌های داخلی و خارجی- کاهش نیروی انسانی)

بخش دوم: با به قدرت رسیدن قاجاریه و فروکش کردن جنگ‌های داخلی، مجدداً در اوایل دوره قاجار صنایع دستی در ایران رشد و رونق یافت. (کلیدواژه‌های بخش دوم: فروکش کردن جنگ‌های داخلی - به قدرت رسیدن قاجار)

بخش سوم: کلیدواژه بخش سوم: تداوم در جنگ عدم رونق کشاورزی - فروکش کردن جنگ رونق صنایع دستی) هر بخش ۱ نمره عملکرد نادرشاه افشار و کریم‌خان زند بعد از رسیدن به قدرت را با یکدیگر مقایسه کنید؟ (دی ۹۸)

پاسخ: نادر در زمانی که آشوب‌های داخلی و هجوم ارتش‌های بیگانه موجودیت ایران را به خطر انداخته بود، وارد میدان شد و ایران را از خطرها و تهدیدهای جدی نجات داد. باین حال توفیق نیافت که زمینه را برای ثبات و امنیت پایدار، انتقال آرام قدرت و تثبیت حکومت افشاریه پس از خود فراهم آورد. ۰/۵ نمره

درحالی که کریم‌خان از سیاست جنگ و کشورگشایی پرهیز کرد. در عوض، موجبات آرامش، آسایش، رونق و رفاه و شکوفایی علمی و فرهنگی نسبی قلمرو خود و به‌ویژه فارس را پس از سال‌ها جنگ و ناآرامی فراهم آورد. ۰/۵ نمره

تفاوت عقاید و باورهای ولتر و روسو دو روشنفکر فرانسه در آستانه انقلاب کبیر را بنویسید؟ (دی ماه ۹۹)

پاسخ: ولتر از اطاعت انسان از عقل و مبارزه با خرافات سخن می‌گفت، ۰/۵ اما روسو بر اهمیت انتخابات تأکید داشت و تشکیل حکومت حاصل قرارداد اجتماعی می‌دانست. ۱/۵

نظرات « منتسکیو » و « ولتر » دو تن از مشهورترین روشنفکران فرانسه را در دوران انقلاب باهم مقایسه کنید. (خرداد ۱۴۰۱)

پاسخ: ولتر از اطاعت انسان از عقل مادی و مبارزه با خرافات سخن می‌گفت ۰/۵ اما منتسکیو از تفکیک قوای سیاسی و حقوق دفاع می‌کرد. ۰/۵

هنر و معماری در دوره حکومت نادرشاه را با هنر و معماری دوره کریم‌خان زند مقایسه کنید. (دی ماه ۱۴۰۱)

پاسخ: در دوره نادر به خاطر ورود هنرمندان و صنعتگران هندی پس از فتوحات، موجب تلفیق هنر ایرانی و هندی شد ۰/۵. و مدارا و احترام کریم‌خان نسبت به هنرمندان و علما نیز موجب رونق هنر و معماری در زمان او شد ۰/۵.

۴- اظهار نظر و قضاوت:

به نظر شما کشورهای اروپایی به چه بهانه‌ای در امور داخلی امپراتوری عثمانی دخالت می‌کردند؟ (دی ماه ۹۹)

پاسخ: به بهانه دفاع از حقوق اقلیت‌های این کشور ۰/۵

۵- توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی:

انقلاب صنعتی سبب دو پدیده اقتصادی و اجتماعی شد، یک مورد آن را بنویسید. (شهریور ۹۸)

پاسخ: الف) گسترش استعمار و غارت کشورهای آسیایی و آفریقایی - (در خارج اروپا) ۰/۵ نمره

ب) افزایش استثمار و بهره‌کشی از کارگران (در داخل اروپا) ۰/۵ نمره

مهم‌ترین شرایط نادر افشار در دشت مغان برای پذیرفتن سلطنت چه بود؟ (ذکر دو مورد کافی است). (خرداد و شهریور ۹۹)

پاسخ: ۱- موروثی شدن سلطنت در خاندان او؛ ۲- حمایت نکردن بزرگان و رؤسای طوایف از خاندان صفوی؛ ۳- حل اختلافات مذهبی با دولت عثمانی. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است

۶- کاربست شواهد و مدارک تاریخی (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)

درس سوم

به خاطر بیاورید.

الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

نظام حکومتی ایران تا پیش از انقلاب مشروطه، پادشاهی مطلقه و استبدادی بود. (خرداد ۹۷)
آقا محمدخان به منظور برقراری نظم به قفقاز لشکر کشی کرد و در همین زمان به دست چند تن از همراهانش به قتل رسید. (دی ماه ۹۹)

پاسخ: صحیح ۰/۲۵

در دوره قاجار اداره ایالت آذربایجان با مرکزیت شهر تبریز، همواره برعهده ولیعهد بود. (دی ماه ۱۴۰۱)

پاسخ: غلط ۰/۲۵

ب) کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵)

در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است.

متن سؤال	پاسخ
۱- مواجهه با تهاجم نظامی روسیه (دی ماه ۹۸)	ب) فتحعلی شاه
۲- بازگرداندن حاکمیت دولت مرکزی (دی ماه ۹۸)	الف) آقا محمدخان
۲- از صدراعظم‌های نوگرای دوره قاجار (شهریور ۹۹)	ج) میرزا حسین خان سپهسالار
۱- تسخیر سرزمین‌های شرق دریای خزر توسط روس‌ها (دی ماه ۹۹)	ج) قرارداد آخال
۱- معاهده جداکننده افغانستان و هرات از ایران (دی ماه ۹۹)	د) پاریس
۲- معاهده اعطاکننده حق مصونیت قضایی (کاپیتولاسیون) به روسیه (دی ماه ۹۹)	ج) ترکمانچای
۳- عهدنامه جداکننده مناطق وسیع ایران در شرق دریای کاسپی (خزر) (دی ماه ۹۹)	الف) آخال

ج) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. دو مورد اضافی است. (هر مورد ۰/۲۵)

در نتیجه قراردادهای گلستان و ترکمانچای..... مرز دو کشور قرار گرفت. (خرداد ۹۷)

پاسخ: رود ارس ۰/۲۵

یکی از علل شروع دور دوم جنگ‌های ایران و روس، مشخص نبودن خطوط مرزی در عهدنامه..... بود. (شهریور ۹۷ - دی ماه ۹۸)

پاسخ: گلستان ۰/۲۵

انگلستان با تحمیل معاهده..... به حکومت قاجار، افغانستان و هرات را از ایران جدا کرد. (شهریور ۹۷)

پاسخ: عهدنامه پاریس ۰/۲۵

محاکم..... در زمان قاجار دعاوی مدنی مانند دعوای خانوادگی، ملکی و ارث را حل و فصل می کرد. (دی ماه ۹۹)

پاسخ: شرع ۰/۲۵

د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

هـ) (به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۰/۲۵))

۲- تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد انمره)

۳- مقایسه پدیده‌های تاریخی (هر مورد انمره)

نظام حکومتی ایران در دوران پیش از انقلاب مشروطه را با خواسته ایرانیان از انقلاب مشروطه مقایسه کنید. ترکیبی درس ۳ و ۵ (شهریور ۹۸)
پاسخ: نظام حکومتی ایران تا پیش از انقلاب مشروطه پادشاهی مطلقه و استبدادی بود و شاه در رأس هرم قدرت قرار داشت و از اختیارات نامحدود برخوردار بود. (به مفهوم استبداد و مطلقه اشاره شود کافی است) ۱ نمره در این شرایط مردم ایران با انقلاب مشروطه، خواهان تغییر شیوه اداره کشور شدند و درصدد برآمدند که حکومت خودکامه قاجار را به سلطنتی مشروطه در چارچوب قانون اساسی و تحت نظارت نمایندگان خود در مجلس شورای ملی در آورند. (به مفهوم حکومت سلطنتی مشروطه، قانون و مجلس اشاره شود کافی است) ۱ نمره

دو محاکم عرف و شرع در دوره قاجار چه تفاوت‌هایی باهم داشتند؟(خرداد ۱۴۰۰)

پاسخ: در محاکم عرف به تخلفات و جرائم سیاسی و امنیتی مانند شورش، سرقت، نزاع و عدم پرداخت مالیات رسیدگی می‌شد، اما در محاکم شرع دعاوی مدنی مانند دعوای خانوادگی، ملکی و ارث حل و فصل می‌شد. برای محاکم عرف ذکر یک مورد همراه با یک مثال و برای محاکم شرع هم ذکر یک مورد به همراه مثال کفایت می‌کند.

عملکرد فتحعلی شاه را در دو بُعد داخلی و خارجی مقایسه کنید.(شهریور ۱۴۰۱)

پاسخ: فتحعلی شاه در حفظ یکپارچگی کشور و سامان دادن به اوضاع داخلی موفق بود، ۰/۵ اما وی در مقابله با تهاجم نظامی و نفوذ سیاسی کشورهای اروپایی ناکام بود. ۰/۵

۴- اظهار نظر و قضاوت:

به نظر شما عهدنامه «ترکمانچای» چه آثار و پیامدهای زیانباری به دنبال داشت؟(دی ماه ۹۸)

پاسخ: از دست رفتن سرزمین‌های ایران در شرق دریای کاسپین (خوارزم و ماوراءالنهر) و عهدنامه آخال، گسترش نفوذ اقتصادی روسیه و انعقاد قرارداد تجاری با ایران که ضمیمه عهدنامه ترکمانچای بود و **یا در صورت اشاره به اعطای حق قضاوت کنسولی یا کاپیتولاسیون به اتباع روسی نمره**

کامل تعلق می‌گیرد. ۱ نمره

به نظر شما چرا نیروی بریگاد قزاق در دوره قاجار کارایی چندانی نداشت؟(خرداد ۱۴۰۰)

پاسخ: این ارتش بیشتر به‌عنوان نیروی نگهبان شخص شاه و خاندان سلطنت و (یا) دفع کننده شورش‌ها و اعتراض‌های داخلی عمل می‌کرد

۰/۵ نمره و در حفظ مرزها و مقابله با هجوم خارجی کارایی چندانی نداشت. ۰/۵ نمره

به نظر شما قرارداد تجاری که روس‌ها ضمیمه عهدنامه ترکمانچای کردند چه نتیجه‌ای برای ایران به دنبال داشت؟(دی ماه ۱۴۰۰)

پاسخ: نتیجه آن گسترش نفوذ اقتصادی روس‌ها در ایران و تسلط آنان بر بازار نیمه شمالی کشور بود. ۰/۵

به نظر شما، چرا اصلاحات میرزا حسین خان سپهسالار، یکی از صدراعظم‌های عصر ناصری، به نتیجه نرسید؟

پاسخ: به سبب مخالفت‌های داخلی ۰/۵ و تردیدهای ناصرالدین شاه به نتیجه نرسید. ۰/۵

۵- توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی:

دلایل (علل) شروع دوره دوم جنگ‌های ایران و روس در زمان قاجار(فتحعلی شاه) را بنویسید؟(خرداد ۹۷ و خرداد ۹۹)

پاسخ: ۱- یکی مشخص نبودن خطوط مرزی در عهدنامه گلستان و ادعاهای ارضی جدید روس‌ها ۰/۵ نمره ۲- فریاد کمک خواهی مردم

مسلمان شهرها و روستاهایی بود که به واسطه معاهده گلستان تحت سلطه و ستم روس‌ها قرار گرفته بودند. ۰/۵ نمره

صدراعظم چه جایگاه و اختیاراتی در دوره قاجار داشت؟(دی ماه ۹۹)

پاسخ: بعد از شاه، وزیر اعظم یا صدراعظم قرار داشت. صدراعظم بر پایه اختیاراتی که شاه به او می‌داد، می‌توانست در تمام امور کشور

اظهار نظر و مداخله کند، به حضور شاه برسد و برای وی نامه بنویسد. این صاحب‌منصب عالی‌مرتبه همچنین امکان این را داشت که از

موقعیت خود برای اصلاح امور کشور، رونق کسب و کار و رفاه مردم بهره ببرد.

کلیدواژه: دارای اختیارات فراوان، اظهار نظر کننده، مداخله کننده، اصلاح کننده در تمام امور کشور ۱ نمره

۶- کاربرت شواهد و مدارک تاریخی(هر مورد ۲۵/۰ نمره)

کاربرت شواهد و مدارک تاریخی

بر روی نقشه شماره‌هایی نوشته شده است، مشخص کنید که این بخش‌های خاک ایران طبق کدام معاهده یا عهدنامه‌های در دوره قاجار از ایران جدا

شدند؟(خرداد ۱۴۰۰)

..... ۱- ۲- ۳-

پاسخ:

۳- پاریس ۰/۲۵

۲- آخال ۰/۲۵

۱- گلستان ۰/۲۵

تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)

در نظام حکومتی ایران تا پیش از انقلاب مشروطه، شاه از چه جایگاهی برخوردار بود؟ (شهریور ۹۹)

پاسخ: شاه در رأس هرم قدرت قرار داشت و از اختیارات نامحدودی برخوردار بود: عزل و نصب مقامهای حکومتی و اعلام جنگ و صلح از جمله اختیارات اساسی شاه به شمار می‌رفت.

درس چهارم

به خاطر بیاورید.

الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

در دوره قاجار در رأس ایلات، سران ایل قرار داشتند و تمام مناسبات و روابط حکومت و ایل زیر نظر آن‌ها انجام می‌گرفت. (دی‌ماه ۹۷)

پاسخ: صحیح ۰/۲۵ نمره

بناهای کارت پستالی بیشتر به تقلید از بناهای اروپایی ساخته می‌شدند. (شهریور ۹۸)

پاسخ: صحیح ۰/۲۵ نمره

در دوره قاجار، برخی زنان فاضل در تأسیس مدارس جدید مشارکت داشتند. (دی‌ماه ۹۸)

پاسخ: صحیح ۰/۲۵ نمره

اولین روزنامه ایران را میرزا صالح شیرازی با عنوان کاغذ اخبار در تهران منتشر کرد. (خرداد ۹۹)

پاسخ: صحیح ۰/۲۵ نمره

ب) کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵)

در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است.

ج) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. دو مورد اضافی است. (هر مورد ۰/۲۵)

نخستین مدرسه‌های جدید در ایران توسط اروپایی و آمریکایی تأسیس شد. (دی‌ماه ۹۹)

پاسخ: مسیونرهای ۰/۲۵ نمره

هدف از برپایی مراکز آموزشی جدید، فراهم آوردن شرایط برای سوادآموزی فرزندان همه قشرهای مختلف جامعه

بود. (خرداد ۱۴۰۱)

پاسخ: میرزا حسن رشديه ۰/۲۵

د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

تجاری شدن کشاورزی ایران در دوره قاجار موجب رونق تجارت کدام محصولات شد؟ (دی‌ماه ۹۷)

الف) ابریشم و تنباکو ب) پنبه و تریاک ج) برنج و سیب‌زمینی د) گوجه‌فرنگی و نخودفرنگی

پاسخ: ب) پنبه و تریاک ۰/۲۵ نمره

کدام شخصیت فرهنگی با برپایی مراکز آموزشی جدید، شرایط سوادآموزی به فرزندان تمام قشرهای مختلف جامعه را فراهم کرد؟ (شهریور ۹۸)

الف) امیرکبیر ب) قائم مقام فراهانی ج) حاج ملاهادی سبزواری د) میرزا حسن رشديه

پاسخ: د) میرزا حسن رشديه ۰/۲۵ نمره

مهم‌ترین ویژگی بناهای «کارت پستالی» ایران دوره قاجار چه بود؟ (دی‌ماه ۹۸)

الف) عناصر معماری ایرانی و اروپایی ترکیب شد. ب) فقط به تقلید از بناهای اروپایی ساخته شد.

ج) به سفارش پادشاهان ساخته شد. د) مقاومت و استحکام بسیار زیادی داشت.

پاسخ: ب) فقط به تقلید از بناهای اروپایی ساخته شد. ۰/۲۵ نمره

۱- (به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. هر مورد ۰/۲۵)

در دوره قاجار هنر تئاتر به سبک اروپایی به همت چه کسانی گسترش یافت؟ (خرداد ۱۴۰۰)

پاسخ: دانشجویان اعزامی به اروپا ۰/۲۵ نمره

هدف میرزا حسن رشديه از برپایی مراکز آموزشی جدید در ایران چه بود؟ (دی ماه ۱۴۰۰)

پاسخ: سوادآموزی فرزندان ۰/۲۵ تمام قشرهای مختلف جامعه ۰/۲۵

۲- تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۱ نمره)

مدرسه دارالفنون (شهریور ۹۹)

پاسخ: دارالفنون به همت امیر کبیر و به عنوان نخستین مدرسه عالی در ایران باهدف آموزش علوم و فنون جدید به دانشجویان ایرانی در داخل کشور

بنیان نهاده شد. ۱ نمره

بناهای کارت پستالی (دی ماه ۹۹ - شهریور ۱۴۰۰)

پاسخ: سبکی از معماری در دوره قاجار که در آن برخی عناصر معماری فرنگی (اروپایی) با معماری ایرانی ترکیب و تلفیق شده و بناهای ایجادشده را

کارت پستالی می گفتند و نمونه این نوع معماری کاخ شمس العماره است. ۱ نمره

۳- مقایسه پدیده‌های تاریخی (هر مورد ۱ نمره)

دلایل رکود کشاورزی ایران در دوره نادرشاه افشار و رشد و رونق صنایع دستی در اوایل دوره قاجار را مقایسه کرده و در یک سطر

نتیجه گیری تاریخی کنید. (ترکیبی درس ۲ و ۴) (خرداد ۹۸ - دی ماه ۹۹)

پاسخ: بخش اول: تداوم جنگ‌های داخلی و خارجی در زمان نادرشاه و نیاز تشکیلات نظامی به نیروی رزمنده به کاهش شدید نیروی انسانی

در بخش کشاورزی انجامی. (کلیدواژه‌های بخش اول: جنگ‌های داخلی و خارجی - کاهش نیروی انسانی) ۱ نمره

بخش دوم: با به قدرت رسیدن قاجاریه و فروکش کردن جنگ‌های داخلی، مجدداً در اوایل دوره قاجار صنایع دستی در ایران رشد و رونق

یافت. (کلیدواژه‌های بخش دوم: فروکش کردن جنگ‌های داخلی - به قدرت رسیدن قاجار) ۱ نمره

بخش سوم: کلیدواژه بخش سوم: تداوم در جنگ عدم رونق کشاورزی - فروکش کردن جنگ رونق صنایع دستی) ۱ نمره

۴- اظهار نظر و قضاوت:

چرا امیر کبیر دستور داد، استادان و معلمان مدرسه دارالفنون از کشورهایی غیر از روسیه و انگلستان (مانند فرانسه و اتریش) استخدام شوند؟ (دی ماه ۹۷)

پاسخ: چون در آن زمان روسیه و انگلستان در ایران نفوذ زیادی داشتند و یکی از سیاست‌های امیر کبیر کاهش نفوذ و قدرت آنان در ایران بود.

کلیدواژه: (عدم حضور این استعمارگران) - (عدم دخالت فرهنگی این استعمارگران) - (رهایی ایران از وابستگی این استعمارگران) استدلال

دانش آموز در بیان مطالب کفایت می کند. ۱ نمره

به نظر شما، چرا امیر کبیر قصد داشت آموزش دانشجویان در داخل کشور را جایگزین فرستادن آن‌ها به خارج کند؟ (شهریور ۱۴۰۱)

پاسخ: تا از این طریق بتواند بر محتوا و اساتید ۰/۵ و روش‌های تدریس، نظارت بیشتری داشته باشد. ۰/۵

۵- توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی:

۶- کاربست شواهد و مدارک تاریخی (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

متن زیر را بخوانید و به سؤالات زیر پاسخ دهید. (خرداد ۹۹ - دی ماه ۹۹ - خرداد ۱۴۰۱)

«ناصرالدین شاه باهدف آشنایی با پیشرفت‌های تمدنی اروپاییان و اخذ فناوری مدرن غربی سه مرتبه به اروپا سفر کرد. در دوران سلطنت او،

تلگراف، تلفن، بانک، موزه، دوربین عکاسی و برخی دیگر از جلوه‌های تمدن جدید غرب علیرغم برخی مخالفت‌ها وارد ایران شد.

ناصرالدین شاه به مقوله عکس و عکاسی فراوان داشت و یکی از دلایل رواج آن در ایران، علاقه وی به عکاسی بود. او خود عکاسی

می کرد و در این زمینه مهارت داشت.»

الف - هدف سفرهای ناصرالدین شاه به اروپا چه بود؟ ۰/۵

پاسخ: هدف ناصرالدین شاه آشنایی با پیشرفت‌های تمدنی اروپا و اخذ فناوری مدرن غربی بود. ۰/۵ نمره

ب - یکی از دلایل رواج عکاسی در ایران در دوره قاجار چه بود؟ ۰/۵

پاسخ: یکی از دلایل رواج عکاسی در ایران، علاقه‌ی فراوان ناصرالدین شاه به آن بود. ۰/۵ نمره

تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)

چه عواملی سبب رشد تولید و صادرات فرش ایران در دوره قاجار شد؟ (شهریور ۹۹)

پاسخ: ارزانی نیروی کار، طرح و نقش‌های زیبا و متنوع، هنرمندی و ظرافت بافندگان فرش ایرانی تقاضای بازار جهانی، سرمایه‌گذاری خارجی در تولید و تجارت.

هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.

مهم‌ترین مراکز علمی و آموزشی دوره قاجار در پایتخت (تهران) را نام ببرید . ۰/۵ (دی ماه ۱۴۰۲)

پاسخ: مروی ۰/۲۵ و سهسالار (مدرسه عالی شهید مطهری) ۰/۲۵

درس پنجم

به خاطر بیاورید.

الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

یکی از اقدام‌های شاخص مشروطه خواهان پس از صدور فرمان مشروطه، تدوین قانون اساسی بود. (دی ماه ۹۸)

پاسخ: صحیح ۰/۲۵ نمره

سید جمال‌الدین اسدآبادی یکی از منادیان بیداری و وحدت اسلامی در دوره معاصر بود. (خرداد ۹۹)

پاسخ: صحیح ۰/۲۵ نمره

کشمکش بین محمدعلی شاه و مجلس، پس از امضای متمم قانون اساسی همچنان ادامه یافت. (شهریور ۱۴۰۰)

پاسخ: صحیح

ب) کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵)

در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است.

متن سؤال	پاسخ
۱- آرمان و هدف این انقلاب برقراری آزادی و برابری در کشور و با تدوین و اجرای قانون اساسی و برپایی مجلس شورای ملی بود. (دی ماه ۹۷)	د- انقلاب مشروطه
۲- تقسیم ایران به دو ناحیه شمال از آن روس و جنوب از آن انگلستان (دی ماه ۹۷)	د) قرارداد ۱۹۱۹ م.
۳- ناسازگاری با مجلس شورای ملی (دی ماه ۹۸)	س) محمدعلی شاه
۲- تقسیم ایران به دو ناحیه شمال از آن روس و جنوب از آن انگلستان (دی ماه ۹۹)	الف) قرارداد ۱۹۱۵ م.

ج) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. دو مورد اضافی است. (هر مورد ۰/۲۵)

د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

محمدعلی شاه به چه بهانه‌ای مجلس شورای ملی را به توپ بست؟

الف- به بهانه نافرمانی نمایندگان از فرامین شاه ب- به بهانه ترور عین الدوله صدراعظم

ج- به بهانه انتشار مطالب توهین آمیز در روزنامه‌ها د- به بهانه سوءقصد به جان شاه

پاسخ: به بهانه سوءقصد به جان شاه

قرارداد ۱۹۰۷ م. بین روس و انگلیس با پادریانی کدام کشور منعقد شد؟

الف- بلژیک ب- عثمانی ج- فرانسه د- آلمان

پاسخ: فرانسه

ه) (به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۰/۲۵))

۲- تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۱ نمره)

استبداد صغیر (دی ماه ۹۸- دی ماه ۹۹)

پاسخ: بعد از به توپ بستن مجلس توسط محمدعلی شاه که باعث انحلال مجلس شورای ملی شد و بار دیگر استبداد برقرار شد. ۰/۵ نمره این دوره

که حدود یک سال طول کشید را استبداد صغیر می‌گویند. ۰/۵ نمره مجموع ۱ نمره

بست نشینی: (دی ماه ۱۴۰۰)

پاسخ: از دیرگاه سنت بست نشینی در ایران وجود داشت و مردم برای اعتراض در اماکن مذهبی و مورد احترام مثل مساجد، زیارتگاه‌ها

و ... تحصن می‌کردند. ۱ نمره

استبداد صغیر: (خرداد ۱۴۰۱)

پاسخ: با به توپ بستن مجلس شورای ملی (به دستور محمدعلی شاه) توسط لیاخوف روسی و انحلال مجلس بار دیگر در ایران ۱ نمره

۳- مقایسه پدیده‌های تاریخی (هر مورد ۱ نمره)

نظام حکومتی ایران در دوران پیش از انقلاب مشروطه را با خواسته ایرانیان از انقلاب مشروطه مقایسه کنید. ترکیبی درس ۳ و ۵ (شهریور ۹۸- خرداد ۹۹)

پاسخ: نظام حکومتی ایران تا پیش از انقلاب مشروطه پادشاهی مطلقه و استبدادی بود و شاه در رأس هرم قدرت قرار داشت و از اختیارات نامحدود برخوردار بود. (به مفهوم استبداد و مطلقه اشاره شود کافی است) ۱ نمره در این شرایط مردم ایران با انقلاب مشروطه، خواهان تغییر شیوه اداره کشور شدند و درصدد برآمدند که حکومت خودکامه قاجار را به سلطنتی مشروطه در چارچوب قانون اساسی و تحت نظارت نمایندگان خود در مجلس شورای ملی در آورند. (به مفهوم حکومت سلطنتی مشروطه، قانون و مجلس اشاره شود کافی است) ۱ نمره در خواست‌های مهاجران در دو مهاجرت صغری و کبری را در جریان نهضت مشروطه باهم مقایسه کنید. (شهریور ۱۴۰۱)

پاسخ: در مهاجرت صغری مهاجران خواستار ایجاد عدالت‌خانه (دادگستری) و عمل به قانون اسلامی بودند، اما در مهاجرت کبری خواهان برکناری عین الدوله از صدارت، ایجاد عدالت‌خانه، فراهم کردن زمینه برای بازگشت مهاجران به تهران و تشکیل دارالشورا بودند. ۰/۵ کلیدواژه: عدالت‌خانه، عمل به قانون اسلامی، برکناری عین الدوله، بازگشت مهاجران و تشکیل دارالشورا (مجلس) (اشاره به چهار مورد کافی است).

۴- اظهار نظر و قضاوت:

به نظر شما چرا برخی از روزنامه‌های فارسی‌زبان در خارج از کشور چاپ می‌شد؟ (خرداد ۱۴۰۰)

پاسخ: به این دلیل که این گروه از روزنامه‌ها نگرش سیاسی داشته و از وضع موجود انتقاد می‌کردند. از طرفی چون در زمان قاجار آزادی بیان نبود و شیوه حکومت استبدادی آنان مانع از چاپ مطالب انتقادی می‌شد، در نتیجه گروهی از آزادی خواهان ایرانی روزنامه‌های خود را در خارج از ایران چاپ کرده و مخفیانه به ایران می‌فرستادند تا موجب بیداری مردم ایران شوند. انمره (رساندن مفهوم پاسخ، نمره کامل می‌گیرد). ۱ نمره

۵- توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی:

مهم‌ترین خواسته‌های مهاجرین در مهاجرت کبرا به قم چه بود؟ (ذکر یک مورد) (دی‌ماه ۹۹)

پاسخ: ۱- برکناری عین الدوله از صدارت ۲- فراهم کردن زمینه برای بازگشت مهاجران به تهران ۳- تأسیس عدالت‌خانه ۴- تشکیل دارالشورا (مجلس نمایندگان)

مهم‌ترین خواسته‌های مهاجرین در مهاجرت کبری را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است) (شهریور ۱۴۰۰)

پاسخ: ۱- برکناری عین الدوله از صدارت ۲- فراهم کردن زمینه برای بازگشت مهاجران به تهران

۳- ایجاد عدالت‌خانه ۴- تشکیل دارالشورا (مجلس نمایندگان)

هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر یک مورد کافی است

زمینه‌های ورود تفکر مشروطه‌خواهی به ایران به چه شکل‌هایی فراهم شد؟ (ذکر دو مورد کافی است). (دی‌ماه ۱۴۰۰)

پاسخ: به شکل‌های مختلف نظیر: اعزام دانشجویان به خارج، سفرهای درباریان و سیاستمداران به خارج * و مهاجرت برخی از ایرانیان به کشورهای مختلف فراهم شد. ۱ نمره

۶- کاربست شواهد و مدارک تاریخی (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

متن زیر را بخوانید و به پرسش‌های مربوط به آن پاسخ دهید. (دی‌ماه ۱۴۰۱)

زنان ایرانی در بسیاری از نهضت‌های تاریخ معاصر ایران در زمینه‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی نقش ارزنده‌ای ایفا نمودند. علاوه بر نقش تاریخی زنان در نهضت تحریم تنباکو، در نهضت مشروطه نیز زنان به کارهای خردمندانانه‌ای دست زدند. اکثر فعالیت‌های آنان برگرفته از هویت ایرانی - اسلامی بوده است؛ به‌عنوان نمونه در جریان مهاجرت صغری، زنان با شرکت در تظاهرات خیابانی خواهان بازگشت علما شدند. پس از صدور فرمان مشروطه، زنان به مجلس رفتند و خواستار تکمیل قانون اساسی توسط نمایندگان شدند. زنان به هنگام تأسیس بانک ملی با اهدای طلا و زیورآلات شخصی خود، بخشی از سرمایه بانک ملی را تهیه کردند و پس اندازهای خود را در اختیار دولت گذاشتند تا

این امر ملی به دور از دست خارجیان و استقراض از آن‌ها انجام شود.

پاسخ: الف- فعالیت زنان ایرانی در تاریخ معاصر برگرفته از چه هویتی بود؟

برگرفته از هویت ایرانی - اسلامی بود.

ب- زنان ایرانی پس از تأسیس بانک ملی با چه هدفی پس اندازه‌ای خود را در اختیار دولت قاجار قراردادند؟

تا این امر ملی به دور از دست خارجیان و استقراض از آن‌ها انجام شود.

تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)

محمدعلی شاه قاجار، به بهانه سوء قصد نافر جام به جان خود، دست به چه اقداماتی زد؟ (ذکر دو مورد کافی است). (دی ماه ۹۷)

پاسخ: با برقراری حکومت نظامی، توقیف روزنامه‌ها و منع تجمع‌ها فرمان حمله به مجلس را صادر کرد.

هر مورد ۰/۵ نمره ذکر دو مورد کافی است.

درس ششم

به خاطر بیاورید.

الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

بعد از جنگ جهانی اول دولت‌های بزرگی چون روسیه تزاری، امپراتوری هابسبورگ و عثمانی فروپاشید. (خرداد ۱۴۰۰)

پاسخ: صحیح

ب) کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵)

در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است.

پاسخ	متن سؤال
ب) پروس	۳- قدرتمندترین ایالت اتحادیه آلمانی (خرداد ۱۴۰۰)
۵- وثوق الدوله	۲- دولتمرد ایرانی موافق قرارداد ۱۹۱۹ م. (خرداد ۹۹)
د) قرارداد ۱۹۱۹ م.	۳- تحکیم نفوذ و سلطه پایدار انگلیس در ایران (دی ماه ۹۹)
د) ورسای	۱- کاخی در پاریس و محل عقد پیمان صلح جنگ جهانی اول (خرداد ۱۴۰۰)
الف) بلشویک‌ها	۲- عده‌ای از مارکسیست‌های روسیه معترض (خرداد ۱۴۰۰)
ج) سیمون بولیوار	۱- رهبر جنبش استقلال طلبانه آمریکا لاتین (دی ماه ۱۴۰۰)
د) بنیتو موسولینی	۲- رهبر حزب فاشیست ایتالیا. (دی ماه ۱۴۰۰)
الف) بیسمارک	۳- مرد آهنین ایالت پروس (دی ماه ۱۴۰۰)

ج) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. دو مورد اضافی است. (هر مورد ۰/۲۵)

د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

بر اساس پیمان ورسای بخش‌هایی از خاک آلمان به کدام کشورها واگذار گردید؟ (خرداد ۹۸)

الف) فرانسه و انگلیس ب) اتریش و مجارستان ج) فرانسه و لهستان د) انگلیس و لهستان

پاسخ: ج) فرانسه و لهستان **نمره ۰/۲۵**

تقسیم مستعمرات آلمان میان متفقین، واگذاری بخش‌هایی از خاک این کشور به فرانسه و لهستان، الزام آلمان به پرداخت غرامت به متفقین و

محدودیت نظامی آلمان از جمله نتایج کدام معاهده بود؟ (شهریور ۹۹)

الف) معاهده پاریس ب) معاهده صلح ورشو ج) پیمان صلح ورسای د) پیمان آتلانتیک شمالی

پاسخ: ج) پیمان صلح ورسای **نمره ۰/۲۵**

کدام یک از کشورهای زیر در میانه جنگ جهانی اول از اتحاد مثلث جدا شد و به اتفاق مثلث پیوست؟ (شهریور ۱۴۰۱)

الف - فرانسه ب - انگلیس ج - ژاپن د - ایتالیا

پاسخ: د - ایتالیا

مردم کدام مناطق ایران در «نبرد جهاد» غیورانه با قوای اشغالگر بیگانه جنگیدند؟ (شهریور ۱۴۰۱)

الف - بوشهر ب - عشایر عرب خوزستان

ج - مردم کازرون د - دلاور مردان تنگستانی و دشتستانی

پاسخ: د - دلاور مردان تنگستانی و دشتستانی

ه - (به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. هر مورد ۰/۲۵)

۲- تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد انمره)

۳- مقایسه پدیده‌های تاریخی (هر مورد انمره)

۴- اظهار نظر و قضاوت:

الف) به نظر شما، عمده تحولات تاریخ جهان در قرن نوزدهم، متأثر از کدام رویداد تاریخی بوده است؟ (خرداد ۹۸)
 پاسخ: انقلاب کبیر فرانسه یا انقلاب صنعتی (ذکر یک مورد کافی است. نمره ۰/۲۵)
 ب) به نظر شما، مردم کشورهای مستعمره در قرن ۱۹ م. برای رهایی از استعمار چه اقداماتی می توانستند انجام دهند؟ (خرداد ۹۸)
 پاسخ: پاسخ: در برابر ورود آنها مقاومت می کردند یا مبارزه و جنبش اعتراضی انجام می دادند. نمره ۰/۲۵
 به نظر شما کشور آلمان در زمان صدراعظمی بیسمارک چگونه به سرعت در مسیر پیشرفت و اقتدار قرار گرفت؟ (شهریور ۹۹)
 پاسخ: آلمان با تأسیس و توسعه مدارس و دانشگاهها، برپایی صنایع جدید، بسط شبکه حمل و نقل و ارتباطات، خیلی زود به یکی از پیشروترین کشورهای اروپایی در زمینه صنعت تبدیل شد.
 هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است

۵- توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی:

مهم ترین علل بروز جنگ جهانی اول چه بود؟ (ذکر دو مورد کافی است. شهریور ۹۹)
 پاسخ: اختلافات آلمان و فرانسه، مسابقه تسلیحاتی، رقابت بر سر مستعمرات، اقدام برای توسعه نفوذ و دخالت در منطقه شبه جزیره بالکان. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است.
 مهم ترین تحولات جهان در قرن ۱۹ م که متأثر از دو انقلاب کبیر فرانسه و صنعتی بود را بنویسید (دی ماه ۹۹) یا (که از زمینه ها و علل بروز جنگ جهانی اول بوده را نام ببرید؟) (دی ماه ۹۹ - خرداد ۹۹)
 پاسخ: رقابت های استعماری، ۵/۰ نمره رشد اندیشه ملی گرایی (ناسیونالیسم) و ظهور قدرت های جدید ۵/۰ نمره

۶- کاربرست شواهد و مدارک تاریخی (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

یحیی دولت آبادی، یکی از رجال سیاسی عصر مشروطه، درباره وضعیت روستاهای میان تبریز و زنجان می گوید (شهریور ۱۴۰۰)
 «دهات بی سکنه عرض راه، لاشه بسیار حیوانات بارکش که به واسطه قحطی سال پیش و ناامنی و غیره در هر چند قدم در اطراف و بلکه در میان راه دیده می شود، قبرستان های تازه احداث شده در نزدیک دهات و قصبات به ضمیمه احوال پریشان [و] رقت انگیز زن و مرد و بزرگ و کوچک مردم ستم دیده، اگر گاهی در دهات دیده شوند که تازه می خواهند سروسامانی بگیرند، حقیقتاً تأثر آور است. آری در راه تبریز و زنجان، دهاتی دیده می شود که نعش اموات در اتاق های ویرانه آنها مانده است و خوراک جانوران شده و اگر نظر عمومی به نقاط مختلف مملکت انداخته شود، دیده می شود که همه جای مملکت بی طرف ما در سایه جنگ اروپا و بی لیاقتی حکومت خود به صورت راه تبریز در آمده است. (حیات یحیی، ج ۴، ص ۸۹)
 الف- متن یحیی دولت آبادی مربوط به تأثیر کدام یک از جنگ های جهانی بر ایران است؟
 پاسخ: الف- جنگ جهانی اول ۰/۲۵
 ب- متن فوق درباره وضعیت کدام نواحی ایران می باشد؟
 پاسخ: ب- وضعیت روستاهای میان تبریز و زنجان ۰/۲۵
 ج- دولت آبادی در این متن به کدام سیاست ایران در قبال این جنگ اشاره کرده است؟
 پاسخ: ج- بی طرفی ایران در جنگ ۰/۲۵

تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)

ورود ارتش تازه نفس آمریکا به جنگ جهانی اول ۱۹۱۴ (م ۱۹۱۸- م). چه نتیجه ای به دنبال داشت؟ (دی ۹۷- خرداد ۹۸ سیل زدگان)
 پاسخ: جنگ جهانی اول به نفع متفقین خاتمه یافت ۰ یا (ارتش متفقین ابتکار عمل را به دست گرفت). نمره ۰/۲۵
 یکی از پیامدهای جنگ جهانی اول، تشکیل جامعه ملل بود، هدف از تشکیل آن را بنویسید. (شهریور ۹۸ و دی ماه ۹۹)
 پاسخ: برای تأمین صلح و امنیت جهانی و جلوگیری از جنگ. هر مورد ۰/۵ نمره
 چه عاملی موجب شد تا که آمریکا در جنگ جهانی اول بی طرف بود وارد جنگ شود و به آلمان اعلان جنگ دهد؟ (خرداد ۹۹)
 پاسخ: به دلیل حمله پیاپی زیردریایی آلمانی به ناوگان آمریکا و غرق کردن کشتی این کشور موجب آن شد که کنگره ایالت متحده به آلمان

اعلان جنگ کند. نمره ۱

در پیمان صلح ورسای چه تصمیماتی در مورد کشور آلمان گرفته شد؟(خرداد ۱۴۰۱
پاسخ: بر اساس این پیمان، مستعمرات آلمان میان متفقین تقسیم شد و بخش‌هایی از خاک این کشور به فرانسه و لهستان واگذار گردید.
به علاوه، آلمانی‌ها ملزم به پرداخت غرامت به دولت‌های متفق و محدود نگاه داشتن توان نظامی خود شدند.
کلیدواژه: تقسیم مستعمرات آلمان - واگذاری خاک آلمان به فرانسه و لهستان - پرداخت غرامت - محدودیت توان نظامی

درس هفتم

به خاطر بیاورید.

الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

هدف رضاشاه از اسکان اجباری عشایر، قدرت بخشیدن به نیروی نظامی عشایر بود. (خرداد ۹۸)

غلط ۰/۲۵ نمره

پس از کودتای سوم اسفند رضا ش، ۱۲۹۹ خان به نخست‌وزیری منصوب شد. (خرداد ۹۹)

پاسخ: غلط ۰/۲۵ نمره

در پی حادثه کودتای ۱۲۹۹، احمدشاه تحت فشار انگلیسی‌ها رضاشاه را به نخست‌وزیری انتخاب کرد. (دی‌ماه ۱۴۰۰)

پاسخ: غلط

احداث راه آهن سراسری در ایران در زمان محمدرضا شاه پهلوی آغاز گشت. (شهریور ۱۴۰۱)

پاسخ: غلط

آغاز سلطنت پهلوی، در واقع فصل جدیدی از تاریخ ایران است که به «استعمار نو» شهرت دارد.

پاسخ: صحیح

ب) کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵)

در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است.

متن سؤال	پاسخ
۳- نخست‌وزیر احمدشاه بعد از کودتای ۱۲۹۹ ش. (شهریور ۹۸)	۱- سید ضیاءالدین طباطبایی
۱- یگانه دشمن سرسخت و جدی رضاشاه (شهریور ۹۸)	ج) آیت‌الله مدرس
۱- دشمن سرسخت رضاشاه (شهریور ۹۹)	ب) آیت‌الله مدرس
۱- دشمن جدی رضاشاه (دی‌ماه ۹۹)	ب) سید حسن مدرس

ج) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. دو مورد اضافی است. (هر مورد ۰/۲۵)

ایجاد ارتش منظم توسط رضاشاه از جمله برنامه در ایران بود. (خرداد ۹۹)

پاسخ: انگلیسی‌ها ۰/۵ نمره

رضاشاه پس از مسافرت به به مبارزه با همه سنت‌های اسلامی پرداخت. (شهریور ۹۹)

پاسخ: ترکیه ۰/۲۵ نمره

آغاز حکومت رژیم پهلوی و سلطنت رضاشاه در ایران به شهرت دارد. (خرداد ۱۴۰۰)

پاسخ: استعمار نو ۰/۲۵

د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

قیام مردم مشهد «مسجد گوهرشاد» در اعتراض به کدام اقدام رضاشاه صورت گرفت؟ (دی‌ماه ۹۷)

الف) اسکان اجبار عشایر (ب) یک‌شکل کردن لباس‌ها و کشف حجاب

ج) احداث خط آهن سراسری (د) بازگشت به حکومت استبدادی

پاسخ: ب) یک‌شکل کردن لباس‌ها و کشف حجاب ۰/۵ نمره

کدام یک از اقدامات رضاخان پیش از رسیدن به سلطنت موجب افزایش محبوبیت او در بین مردم شد؟ (دی‌ماه ۹۷)

الف) انتساب به‌عنوان نخست‌وزیر (ب) پیشنهاد نظام جمهوری به‌جای حکومت سلطنتی

ج) مهار کردن نیروی رزمی عشایر (د) سرکوبی شورش‌ها و ایجاد امنیت در ایران

پاسخ: د) سرکوبی شورش‌ها و ایجاد امنیت در ایران ۰/۵ نمره

رضاخان در دوره نخست‌وزیری، برای زمینه‌سازی انتقال قدرت برای خود دست به چه اقدامی زد؟ (خرداد ۹۸)
الف) ارتش منظمی در کشور تشکیل داد. ب) سیخ خزل را در جنوب سرکوب کرد.
ج) خواستار نظام جمهوری در کشور شد. د) احمدشاه را به سفر اروپا تشویق کرد.

پاسخ: ج) خواستار نظام جمهوری در کشور شد ۰/۵ نمره

رضاشاه پس از مسافرت به ترکیه و آشنایی با آتاتورک، رئیس‌جمهور آن کشور، به تقلید از وی دست به چه اقدامی زد؟ (خرداد ۹۸)
پاسخ: به مبارزه با همه سنت‌های اسلامی پرداخت. (به مصداق‌های مبارزه با سنت‌ها مانند کشف حجاب، تغییر لباس، محدود کردن روحانیان و تعطیلی دفاتر شرعی نیز اشاره شد نمره کامل داده شود.) ۱ نمره

هـ (به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. هر مورد ۲/۵)

رضاشاه به دلیل ترس از مخالفت‌های آیت‌الله مدرس این روحانی مبارز را به کجا تبعید کرد؟ (دی ۹۸ - دی ماه ۹۹)
پاسخ: خواف ۰/۵ نمره

تکمیلی: (در کاشمر وی را به شهادت رساند)

فرمانده نظامی نیروهای انگلیسی در ایران در کودتای سیاه علیه احمدشاه، چه کسی بود؟ (دی ۹۸ - دی ماه ۹۹)
پاسخ: ژنرال آبرون ساید ۰/۵ نمره

رضاشاه با چه هدفی اقدام به اسکان اجباری عشایر کرد؟ (دی ماه ۱۴۰۰)
پاسخ: مهار نیروی نظامی عشایر

۲- تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۱ نمره)

اسکان عشایر: (خرداد ۹۹)

پاسخ: یکی از اقدامات رضاشاه که باهدف مهار کردن نیروی رزمی عشایر انجام گرفته بود، اما این کار موجب کاهش رونق دامداری و وابستگی کشور از نظر دامی به بیگانه شد. ۱ نمره

۳- مقایسه پدیده‌های تاریخی (هر مورد ۱ نمره)

۴- اظهار نظر و قضاوت:

به نظر شما چرا انگلستان در اوایل قرن بیستم سرمایه‌گذاری و طمع‌ورزی وسیعی در جنوب ایران انجام داده بود؟ (دی ماه ۱۴۰۰)
پاسخ: به دلیل اکتشاف نفت ۰/۵ و پی بردن به اهمیت آن در مبادلات جهانی ۰/۵

به نظر شما، اسکان اجباری عشایر توسط رضاشاه چه نتایجی به دنبال داشت؟ (خرداد ۱۴۰۱)

پاسخ: ضمن ایجاد ناراضی و خشم در بین عشایر، از رونق دامداری کشور کاست ۰/۵ و باعث شد ایران از نظر دامی به بیگانگان نیازمند شود. ۰/۵

به نظر شما، چرا انگلستان در اوایل قرن بیستم برای تغییرات مورد نظرش در ایران نمی‌توانست روی حکومت قاجار حساب کند؟

پاسخ: چون بی‌کفایتی و فساد حکومت قاجار به حدی باعث نفرت مردم از آن‌ها شده بود که هیچ‌گونه همراهی با این سلسله نمی‌کردند. ۱ نمره

۵- توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی:

رضاخان چگونه احمدشاه را از صحنه سیاسی ایران خارج کرد؟ (شهریور ۹۸)

پاسخ: وی می‌کوشید تا با تبلیغات گسترده علیه احمدشاه که در اروپا به سر می‌برد، او را نسبت به سرنوشت مملکت بی‌اعتنا نشان دهد.
۱/۵ نمره

انگلیسی‌ها در جریان تغییر سلطنت قاجار از انتشار کدام اندیشه‌ها در ایران بیم داشتند؟ (شهریور ۱۴۰۰)

پاسخ: اندیشه‌های انقلابی کمونیست‌های روسیه

احمدشاه بعد از کودتای سیاه تحت چه شرایطی سید ضیاءالدین طباطبایی را به نخست‌وزیری منصوب کرد؟ (شهریور ۱۴۰۰)

پاسخ: تحت فشار انگلیس

رضاشاه برای تضعیف روحانیت چه دستوراتی داد؟ (ذکر دو مورد کافی است). (خرداد ۱۴۰۱)

پاسخ: روحانیون لباس‌های مخصوص خود را کنار بگذارند.

- به دستور وی، دفترخانه‌های شرعی تعطیل شدند.

- دخالت روحانیون در مسائل اجتماعی اکیداً ممنوع اعلام شد.

۶- کاربست شواهد و مدارک تاریخی (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

متن زیر را بخوانید و به سؤالات زیر پاسخ دهید. (شهریور ۹۹)

«نهضت جنگل قیام مردمی بود که در یکی از حساس‌ترین دوره‌های تاریخی کشور ما، شکل گرفت. این نهضت از جنگل‌های گیلان آغاز شد و سپس، روستاها و شهرهای این استان را در بر گرفت و هفت سال ادامه یافت. رهبر نهضت جنگل، میرزا کوچک خان، طلبه آزادمنش و انقلابی و فردی مؤدب، متواضع، خوش‌برخورد و پای بند به اجرای دستورات دینی بود. او در جریان جنگ جهانی اول و اشغال ایران توسط روس و انگلیس، به فکر برپا کردن یک نهضت مسلحانه افتاد. اهداف او ویرانش در برپایی این نهضت عبارت بودند از: اخراج نیروهای بیگانه، رفع ناامنی و بی‌عدالتی و برقراری امنیت، مبارزه با خودکامگی و استبداد بود. قیام جنگل در مقابله با متجاوزان و دولت‌های بی‌کفایتی که در تهران بر سر کار می‌آمدند، در طول هفت سال فراز و نشیب‌های بسیاری را پشت سر گذاشت. این قیام، سرانجام به دنبال خیانت دولت شوروی، بروز اختلاف در میان سران نهضت جنگل و حمله‌ی نیروهای دولتی به فرماندهی رضاخان، سرکوب شد اما نام میرزا و مقاومت‌های مردانه‌اش در برابر ستم و تجاوز، در خاطر مردم ایران زنده و جاوید ماند و الگویی برای مبارزان بعدی شد.»

الف- هدف میرزا کوچک خان ویرانش از برپایی نهضت جنگل چه بود؟ (۵/۰)

پاسخ: اخراج نیروهای بیگانه، رفع ناامنی و بی‌عدالتی و برقراری امنیت، مبارزه با خودکامگی و فساد ۵/۰ نمره

ب- چه عواملی موجب سرکوب نهضت جنگل شد؟ (۵/۰)

پاسخ: خیانت دولت شوروی، بروز اختلاف در میان سران نهضت جنگل و حمله نیروهای دولتی به فرماندهی رضاخان ۵/۰ نمره

تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)

با توقف طولانی احمدشاه در اروپا طرفداران رضاخان چه تبلیغاتی می‌کردند؟ (دی ۹۷ - خرداد ۹۸ سیل زدگان)

پاسخ: شاه علاقه‌ای به سرنوشت ایران ندارد، بیشتر می‌شد و مردم نیز کم‌وبیش این نکته را باور می‌کردند. ۵/۰ نمره

دو مورد (خرداد ۹۸) سه مورد (دی ۹۸) از اقدامات رضاشاه را پس از به سلطنت رسیدن نام ببرید. (خرداد ۹۸ - دی ۹۸ - دی‌ماه ۹۹)

پاسخ: ۱- ایجاد ارتش منظم ۲- تغییرات در شیوه اداره کشور ۳- احداث خط آهن سراسری ۴- اسکان عشایر ۵- انباشت سرمایه

شخصی ۶- یک‌شکل کردن لباس‌ها و کشف حجاب. دو مورد هر مورد ۵/۰ مجموع ۱ نمره

به چه دلیل رضاشاه درهای کشور را به روی سرمایه‌های آلمانی گشود؟ (دی ۹۷)

پاسخ: انگلیسی‌ها تصمیم گرفتند با تقویت کشور آلمان که همچنان گرفتار مصائب جنگ جهانی اول بود، کمی از مشکلات اقتصادی کشور یادشده بکاهند و با این همکاری، مانع از افتادن آلمانی‌ها به دام کمونیسم شوند. به همین دلیل به رؤسای کشورهای تحت سلطه خویش دستور دهند تا امکان فعالیت‌های تجاری و صنعتی آلمان را در این کشورها فراهم کنند. **کلیدواژه:** (انگلستان-مشکلات اقتصادی آلمان-

کمونیسم-رؤسای کشورهای تحت سلطه. به هر کدام از مفاهیم زیر پاسخ داده شود بخشی از نمره منظور شود). ۱ نمره

چرا آیت‌الله مدرس با رضاخان در برقراری به‌جای نظام جمهوری حکومت سلطنتش مخالفت کردند؟ (خرداد ۹۹)

پاسخ: آیت‌الله مدرس با شناختی که از رضاخان داشت، ۵/۰ این کار را ابزاری برای رسیدن او به قدرت می‌دانست. ۵/۰ جمع ۱ نمره

رضاشاه چه زمانی به مبارزه با سنت‌های اسلامی پرداخت؟ (دی‌ماه ۹۹)

پاسخ: پس از مسافرت به ترکیه و آشنای با آتاتورک، ۱ نمره

چرا انگلیسی‌ها با احداث خط آهن ایران در مسیر شرقی-غربی مخالفت کردند؟ (دی‌ماه ۹۹)

پاسخ: چون مسیر شرقی-غربی راه آهن می‌توانست دسترسی زمینی به هندوستان را برای دشمنان انگلستان تسهیل کند ۵/۰ و این با

منافع انگلستان در شرق در تضاد بود. ۰/۵

چرا انگلیسی‌ها هم‌زمان با پادشاهی رضاشاه به او اجازه دادند که با آلمان همکاری تجاری و صنعتی داشته باشد؟ (دی‌ماه ۹۹)
 پاسخ: انگلیسی‌ها تصمیم گرفتند با تقویت کشور آلمان که همچنان گرفتار مصائب جنگ جهانی اول بود، کمی از مشکلات اقتصادی کشور یادشده بکاهند و با این همکاری، مانع از افتادن آلمانی‌ها به دام کمونیسم شوند. ۱ نمره

به نظر شما چرا انگلیسی‌ها در فاصله دو جنگ جهانی تصمیم به تقویت کشور آلمان گرفتند؟ (خرداد ۱۴۰۰)
 پاسخ: انگلیسی‌ها تصمیم گرفتند با تقویت کشور آلمان که همچنان گرفتار مصائب جنگ جهانی اول بود، کمی از مشکلات اقتصادی کشور یادشده بکاهند و با این همکاری، مانع از افتادن آلمانی‌ها به دام کمونیسم شوند. ۱ نمره

چرا انگلستان برای تغییرات موردنظرش در ایران نمی‌توانست روی حکومت قاجار حساب کند؟ (خرداد ۱۴۰۰)

پاسخ: چون بی‌کفایتی و فساد حاکمان قاجار ۰/۵ به حدی باعث نفرت مردم از آن‌ها شده بود که هیچ‌گونه همراهی با این سلسله نمی‌کردند. ۰/۲۵
 رضاشاه بعد از تغییرات در شیوه اداره کشور چگونه تبدیل به مستبدی خودکامه شد؟ (شهریور ۱۴۰۰)

پاسخ: رضاشاه با نادیده گرفتن اصول مشروطه ۰/۵ و بی‌احترامی به مجلس و قوانین آن به‌راحتی تصمیمات فردی خود را به اجرا درمی‌آورد. ۰/۵

زمانی که احمدشاه تصمیم به بازگشت به ایران گرفت، انگلیسی‌ها چگونه مانع از عزیمت ایشان شدند؟ (شهریور ۱۴۰۰)

پاسخ: نزد احمدشاه رفتند و ضمن مبالغه‌گویی در اوضاع آشفته ایران، ۰/۵ صلاح او را در این دانستند که مدتی از رفتن به ایران چشم‌پوشد تا رضاخان بتواند امنیت لازم را برای حضورش در کشور فراهم آورد. ۰/۵

رضاشاه با چه نامی به دنبال یک‌شکل کردن لباس مردم ایران و برداشتن حجاب بانوان بود؟ (دی‌ماه ۱۴۰۰)

پاسخ: تمدن و تجدد ۰/۲۵ و مبارزه با کهنه‌پرستی ۰/۲۵

رضاشاه با چه هدفی اقدام به اسکان اجباری عشایر نمود؟ (شهریور ۱۴۰۱)

پاسخ: مهار کردن نیروی رزمی عشایر ۰/۵

چرا رضاشاه پس از مسافرت به ترکیه و آشنایی با آتاتورک، به مبارزه با همه سنت‌های اسلامی پرداخت؟ (شهریور ۱۴۰۱)

رضاشاه تصور می‌کرد مهم‌ترین راه پیشرفت و توسعه کشور ۰/۵ و تقلید از غرب و اشاعه فرهنگ غربی است. ۰/۵

رضاشاه در جهت تقویت ارتش دست به چه اقداماتی زد؟ ۱ (دی‌ماه ۱۴۰۱)

پاسخ: او بلافاصله بعد از رسیدن به قدرت به گسترش و تقویت ارتش و پلیس پرداخت. این روند با اجباری کردن خدمت سربازی ادامه یافت و بخش عمده‌ای از مالیات هر ساله صرف خرید تجهیزات و سلاح جنگی می‌شد.

تقویت ارتش و پلیس-اجباری کردن خدمت سربازی-خرید تجهیزات و سلاح جنگی (ذکر دو مورد کافی است)

درس هشتم

به خاطر بیاورید.

الف) جمله های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

بعد از شروع جنگ جهانی دوم دولت ایران اعلام بی طرفی کرد. (شهریور ۹۹)

پاسخ: صحیح ۱ نمره

ایران در جنگ جهانی دوم پلی برای پیروزی متحدین بود و بدون استفاده از ظرفیت ایران، سرنوشت جنگ تغییر می کرد. (خرداد ۱۴۰۰)

پاسخ: غلط

با پایان یافتن جنگ جهانی دوم، جنبش های استقلال طلبانه کشورهای آفریقایی عمدتاً با خشونت همراه بود. (خرداد ۱۴۰۰)

پاسخ: غلط

آمریکا در طول جنگ جهانی دوم به انگلستان و فرانسه کمک های مالی، تجهیزاتی و تدارکاتی می کرد. (شهریور ۱۴۰۰)

پاسخ: صحیح

ایران پلی برای پیروزی متحدین در جنگ جهانی دوم بود. بدون استفاده از ایران سرنوشت جنگ تغییر می کرد. (خرداد ۱۴۰۱)

پاسخ: غلط ۰/۲۵

آمریکا که خود پیشنهاد تأسیس جامعه ملل را داده بود به عضویت این نهاد بین المللی در نیامد. (شهریور ۱۴۰۱)

پاسخ: صحیح

ب) کدام یک از گزینه های سمت چپ با شماره های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵)

در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است.

متن سؤال	پاسخ

ج) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. دو مورد اضافی است. (هر مورد ۰/۲۵)

در هندوستان حزب کنگره ملی استقلال کامل این کشور را درخواست کرد و کشور استعمارگر ناچار تسلیم شد. (شهریور ۹۹)

پاسخ: انگلستان ۰/۲۵ نمره

با وجود بی اعتمادی و دشمنی ای که میان شوروی و وجود داشت، دو کشور در سال ۱۹۳۹ م. با یکدیگر پیمان عدم تجاوز امضا کردند. (شهریور ۱۴۰۰)

پاسخ: آلمان

در فاصله دو جنگ جهانی در ژاپن هدایت سیاست داخلی و خارجی این کشور را بر عهده گرفتند. (شهریور ۱۴۰۰)

پاسخ: نظامیان

۱- اشغال کشور توسط آلمان مهم ترین دستاورد ارتش نازی در خلال جنگ جهانی دوم بود. (دی ماه ۱۴۰۰)

پاسخ: ۱- فرانسه

۲- اخراج کشور از جامعه ملل باعث بی اعتباری بیشتر این نهاد بین المللی شد. (دی ماه ۱۴۰۰)

پاسخ: ۲- شوروی

د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

کشورهای محور در جنگ جهانی دوم با حضور چه دولت‌هایی شکل گرفت؟ (خرداد ۱۴۰۰)

الف- آلمان، اتریش- مجارستان، عثمانی ب- انگلیس، فرانسه، روسیه

ج- انگلیس، فرانسه، شوروی د- آلمان، ایتالیا، ژاپن

پاسخ: د- آلمان، ایتالیا، ژاپن. ۰/۲۵ نمره

کدام کشورها با خروج از جامعه ملل موجب بی‌اعتباری بیشتر این نهاد بین‌المللی شدند؟ (شهریور ۱۴۰۰)

الف- آلمان و ژاپن ب- شوروی و آمریکا ج- شوروی و فرانسه د- ژاپن و آمریکا

پاسخ: الف- آلمان و ژاپن

انگلستان در سال ۱۹۱۷ م. با صدور «اعلامیه بالفور» نظر مساعد خود را در چه زمینه‌ای اعلام کرد؟ (خرداد ۱۴۰۱)

الف- تقسیم امپراتوری عثمانی ب- ایجاد سرزمین یهودی در فلسطین

ج- تجزیه امپراتوری اتریش- مجارستان د- تشکیل حکومت پهلوی در ایران

پاسخ: ب- ایجاد سرزمین یهودی در فلسطین ۰/۲۵

هـ) (به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. هر مورد ۰/۲۵)

در فاصله دو جنگ جهانی، کدام گروه هدایت سیاست داخلی و خارجی ژاپن را در اختیار گرفت؟ (شهریور ۱۴۰۰)

پاسخ: نظامیان

خراب شدن دیوار برلین نماد فروپاشی کدام بلوک در عصر جنگ سرد است؟ (شهریور ۱۴۰۱)

پاسخ: بلوک شرق

۲- تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۱ نمره)

گشتاپو: (خرداد ۱۴۰۰ - دی‌ماه ۱۴۰۰)

پاسخ: به سازمان پلیس مخفی مخوف آلمان که به دستور هیتلر و برای تأمین امنیت داخلی این کشور تشکیل شده بود، گشتاپو

می‌گفتند. ۱ نمره

فاشیست‌ها: (خرداد ۱۴۰۱)

پاسخ: الف) یک گروه ملی‌گرای افراطی بودند که می‌خواستند دولت تک‌حزبی قدرتمند و متمرکز در ایتالیا ایجاد کنند. ۱ نمره

اعلامیه بالفور (دی‌ماه ۱۴۰۱)

پاسخ انگلستان در سال ۱۹۱۷ م. با صدور اعلامیه بالفور (وزیر خارجه انگلیس) نظر مساعد خود را با ایجاد سرزمین یهودی در

فلسطین اعلام کرد. ۱ نمره

۳- مقایسه پدیده‌های تاریخی (هر مورد ۱ نمره)

دو حزب فاشیسم و نازی متعلق به کدام کشورها بودند و طرفداران آنی دو حزب چه وجه اشتراک داشتند؟ (خرداد ۱۴۰۰)

پاسخ: حزب فاشیسم متعلق به ایتالیا ۰/۲۵ و نازی متعلق به آلمان بود. ۰/۲۵ نازی‌ها همچون فاشیست‌ها، تفکر ملی‌گرایانه افراطی و

نژادپرستانه داشتند. ۰/۵. ۱ نمره

دو بلوک غرب و شرق پس از جنگ جهانی دوم از نظر ایدئولوژی (نظام حکومتی) چه تفاوتی باهم داشتند؟ (دی‌ماه ۱۴۰۱)

پاسخ: آمریکا و هم‌پیمانانش که دارای نظام (ایدئولوژی) سرمایه‌داری بودند «بلوک غرب» ۰/۵ و شوروی و کشورهای اقماری آن به

همراه کشورهای که نظام (ایدئولوژی) کمونیستی بر آن‌ها حاکم بود. «بلوک شرق» نامیده می‌شدند. ۵/۰

۴- اظهار نظر و قضاوت:

به نظر شما سازمان ملل در سال ۱۹۴۸ م. تحت چه شرایطی دولت جعلی اسرائیل را به رسمیت شناخت؟ (دی‌ماه ۱۴۰۰)

پاسخ: - با فشار شبکه صهیونیسم بین‌الملل و حمایت دولت‌های انگلیس و آمریکا و سکوت بیشتر کشورهای مسلمان، این دولت جعلی را

به رسمیت شناخت. ۱ نمره

۵ - توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی:

فاشیست های ایتالیا چه گروهی بودند و چه ویژگی هایی داشتند؟ (خرداد ۹۹)

پاسخ: فاشیست ها یک گروه ملی گرای افراطی بودند که می خواستند دولت تک حزبی قدرتمند و متمرکزی در ایتالیا ایجاد کنند.

آن ها برای آزادی و دموکراسی ارزش و اعتباری قائل نبودند. ۱ نمره

در دروان جنگ سرد، آمریکا و شوروی با چه روش هایی به رویارویی با یکدیگر پرداختند؟ (شهریور ۹۹)

پاسخ: مسابقه تسلیحاتی، علمی - برقراری اتحادها و پیمان های سیاسی - نظامی - جنگ تبلیغاتی شدید - رقابت های اقتصادی با یکدیگر

۱ نمره

در عصر جنگ سرد اصطلاح «بلوک شرق» و «بلوک غرب» در مورد چه کشورهایی به کار برده می شد؟ (خرداد ۱۴۰۱)

پاسخ: آمریکا و هم پیمانانش که دارای نظام سرمایه داری بودند بلوک غرب ۰/۵ و شوروی و کشورهای اقماری آن به همراه

کشورهایی که نظام کمونیستی بر آن ها حاکم بود بلوک شرق نامیده می شدند. ۰/۵

هیتلر پس از به دست گرفتن زمام امور در آلمان در بُعد نظامی چه اقداماتی انجام داد؟ (شهریور ۱۴۰۱)

پاسخ: هیتلر به سرعت ارتش و تشکیلات نظامی را گسترش داد ۰/۵ و به سلاح های و فناوری های پیشرفته جنگی مجهز کرد. ۰/۵

۶ - کاربست شواهد و مدارک تاریخی (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)

ژاپن در قرن ۲۰ م به چگونه کشوری تبدیل شد؟ (خرداد ۹۹)

پاسخ: ژاپن. به کشوری نیرومند تبدیل شد ۰/۵ و سیاست خارجی تهاجمی در پیش گرفت. ۰/۵ جمع ۱ نمره

نقش ایران در جلوگیری پیشروی ارتش آلمان در شوروی در جنگ جهانی دوم چه بود؟ (خرداد ۹۹)

پاسخ: کمک های تدارکاتی و تسلیحاتی انگلستان و آمریکا، ۰/۵ که از طریق خاک ایران به آن ها می رسید، پیشروی نیروهای آلمانی را

متوقف کردند. ۰/۵ جمع ۱ نمره

دستیابی صهیونیست ها به فلسطین اشغالی چه پیامدی برای جهان اسلام داشته است؟ (شهریور ۱۴۰۰)

پاسخ: باعث تداوم سلطه استعمارگران ۰/۲۵ بر قلب دنیا اسلام است. ۰/۲۵

هیتلر بعد از فتح پاریس چه درخواستی از کشور انگلستان کرد و انگلیسی ها چه واکنشی نشان دادند؟ (شهریور ۱۴۰۰)

پاسخ: از انگلیسی ها خواست که تسلیم شوند، ۰/۲۵ ولی انگلستان که از کمک های آمریکا برخوردار بود، ۰/۲۵ جنگ را ادامه داد ۰/۲۵

۰ و نبرد شدیدی در هوا، دریا و زیر دریا میان دو کشور شکل گرفت. ۰/۲۵

چرا آلمان در نخستین سال های پس از جنگ جهانی اول شرایط اقتصادی وخیمی داشت؟ (دی ماه ۱۴۰۰)

پاسخ: زیرا آلمان علاوه بر خرابی های حاصل از جنگ، مستعمراتش را از دست داده ۰/۵ و محکوم به پرداخت غرامت های سنگین شده

بود. ۰/۵

ایالات متحده آمریکا با چه ادعایی در جنگ جهانی دوم رسماً به متفقین پیوست؟ (خرداد ۱۴۰۱)

پاسخ: با ادعای حمله ژاپنی ها ۰/۲۵ به ناوگان آمریکا در اقیانوس آرام ۰/۲۵

چرا ایران در زمان جنگ جهانی دوم برای متفقین اهمیت حیاتی یافت؟ (شهریور ۱۴۰۱)

پاسخ: - حفاظت از منابع نفت جنوب ایران؛

- خاک ایران مناسب ترین مسیر برای رساندن کمک های تسلیحاتی و تدارکاتی متفقین به نیروهای شوروی بود.

متفقین در جنگ جهانی دوم و قبل از اشغال ایران در شهریور ۱۳۲۰ حکومت ایران چه خواسته هایی داشتند؟ (دی ماه ۱۴۰۱)

پاسخ: از حکومت ایران خواستند که آلمانی های حاضر در کشور را اخراج کند ۰/۵ و به اقدامات خصمانه علیه هیتلر دست بزند، ۰/۵

درس نهم

به خاطر بیاورید.

الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

با شروع جنگ جهانی دوم، دولت ایران آماده شرکت در جنگ شد. (خرداد ۹۸)

پاسخ: غلط ۰/۲۵ نمره

نمایندگان مجلس شورای ملی با اعطای امتیاز نفت شمال ایران به شوروی موافقت کردند. (خرداد ۹۹)

پاسخ: غلط ۰/۲۵ نمره

ب) کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵)

در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است.

متن سؤال	پاسخ
۲- مبارزه برای ملی شدن نفت را تکلیف دینی و وطنی شمرد.	الف) آیت الله کاشانی
۳- ترور کننده حاجعلی رزم‌آرا (خرداد ۹۹)	الف) خلیل طهماسبی
۳- نخست‌وزیر بعد از کودتای مرداد (شهریور ۹۹)	الف) فضل الله زاهدی
۱- گیرنده امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز ایران در زمان مظفرالدین شاه (شهریور ۱۴۰۰)	ج) ویلیام ناکس داریسی
۲- از عاملان آمریکایی کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ (شهریور ۱۴۰۰)	الف) نورمن شوارتسکف
۳- معاون رئیس‌جمهور آمریکا و زمینه‌ساز حادثه ۱۶ آذر ۱۳۳۲ (شهریور ۱۴۰۰)	د) ریچارد نیکسون

ج) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. دو مورد اضافی است. (هر مورد ۰/۲۵)

پیروزی جنبشهای ضد استعماری مردم علیه انگلستان، تأثیر بسزایی بر مبارزات ملت ایران برای ملی شدن صنعت نفت داشت. (خرداد ۹۹)

پاسخ: هندوستان ۰/۲۵ نمره

د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

چرا مصدق از محمدرضا شاه خواست که اختیار وزارت جنگ و فرماندهی ارتش را به او بسپارد؟ (شهریور ۹۸)

الف) کاستن نفوذ و قدرت دربار

ب) سرکوب مخالفان داخلی

ج) کوتاه کردن دست استعمار

د) ایجاد ارتش قدرتمند

پاسخ: الف) کاستن نفوذ و قدرت دربار ۱ نمره

در زمان قاجار امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز ایران به مدت ۶۱ سال به کدام سرمایه‌دار انگلیسی واگذار شد؟ (دیماه ۹۷)

الف) نویل گس

ب) ویلیام ناکس داریسی

ج) مورگان شوستر

د) سرگور اوزلی

پاسخ: ب) ویلیام ناکس داریسی ۱ نمره

آمریکا و انگلیس چه نقشی در کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ داشتند؟ (شهریور ۹۹)

الف) آماده کردن ارتش برای کودتا

ب) حمایت مالی از کودتاچیان

ج) تصرف مراکز دولتی پایتخت در روز کودتا

د) طراحی نقشه به همراه حمایت مالی و سیاسی

پاسخ: د) طراحی نقشه به همراه حمایت مالی و سیاسی ۰/۵ نمره

هـ) (به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. هر مورد ۰/۲۵)

فعالیت‌های انگلیسی‌ها برای یافتن منابع نفت در مناطق مختلف ایران در کدام منطقه به نتیجه رسید؟ (دی‌ماه ۱۴۰۱)

پاسخ: مسجد سلیمان ۰/۲۵

۲- تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۱ نمره)

۳- مقایسه پدیده‌های تاریخی (هر مورد ۲ نمره)

در فاصله دو جنگ جهانی، استالین در روسیه و هیتلر در آلمان از نظر بُعد روابط خارجی چه شباهت‌هایی باهم داشتند؟ (دی ماه ۹۷)
 پاسخ: استالین در روسیه به دنبال گسترش مرزها و تسلط بر برخی کشورها و سرزمین‌های اروپای شرقی بود. هیتلر در آلمان علاوه بر بستن پیمان دو و چندجانبه با برخی کشورها، برنامه‌های توسعه طلبانه سرحدی و سرزمینی خود را پیش بردند (استالین گسترش مرزها، تسلط بر برخی کشورهای اروپایی) - هیتلر بستن پیمان‌ها و برنامه توسعه طلبی مرزها ۲ نمره
 تفکر دو گروه فاشیسم و نازیسم (نازی) در اروپای زمان جنگ جهانی دوم را باهم مقایسه کنید. (دی ماه ۹۹ - شهریور ۱۴۰۰)
 پاسخ: فاشیست‌ها یک گروه ملی‌گرای افراطی در ایتالیا بودند که می‌خواستند دولت تک‌حزبی قدرتمند و متمرکزی در این کشور ایجاد کنند. نازی‌ها در آلمان قدرت گرفتند آنان همچون فاشیست‌ها، ملی‌گرایانی افراطی و نژادپرست بودند و دولت تک‌حزبی ایجاد کردند.

کلیدواژه: ایتالیا، آلمان، ملی‌گرایان افراطی، نژادپرست، دولت تک‌حزب. ۱ نمره

۴- اظهار نظر و قضاوت:

به نظر شما چرا نفت در یک صد سال اخیر اهمیت فوق‌العاده‌ای یافته و این منبع چه تأثیری بر تحولات جهان داشته است؟ (خرداد ۹۸ و خرداد ۹۹)
 پاسخ: تأثیر مثبت داشته است. (اقتصاد کشور را متحول کرد) ثیر منفی داشت (استعمارگران نظرشان به ایران جلب شد) اشاره به تأثیر مثبت یا منفی کافی است. ۰/۲۵ نمره
 چرا پس از پیروزی قیام ۳۱ تیر ۱۳۳۱ میان رهبران، شخصیت‌ها، احزاب و گروه‌های نهضت ملی شدن صنعت نفت تفرقه و دشمنی افتاد؟ (دیماه ۹۹)
 پاسخ: بر اثر غلبه روحیه لجاجت، خودمحوری، قدرت‌طلبی و منفعت‌جویی‌های فردی و گروهی به تفرقه و دشمنی تبدیل شد. ۱ نمره

۵- توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی:

چرا دکتر مصدق از محمدرضا شاه پهلوی خواست که اختیار وزارت جنگ و فرماندهی ارتش را به او بسپارد؟ (دیماه ۹۸)
 پاسخ: برای کاستن از نفوذ و قدرت دربار ۰/۵ و مقابله با کارشکنی‌های آن در اداره امور کشور ۰/۵ جمع ۱ نمره
 اقدام انقلابی رزم‌آرا به دست خلیل طهماسبی چه نتیجه‌ای به دنبال داشت؟ (دیماه ۹۸)
 پاسخ: مهمترین مانع بر سر راه ملی شدن صنعت نفت برداشته شد. ۰/۵ و سپس مجلس شورای ملی و بعد از آن مجلس سنا ملی شدن صنعت نفت را تصویب کردند. ۱ نمره جمع ۱/۵ نمره
 مهم‌ترین اقدام اقتصادی دکتر مصدق برای مقابله با تهدیدات و تحریم‌های اقتصادی انگلیس چه بود؟ (شهریور ۹۹)
 پاسخ: برنامه اقتصاد بدون نفت ۰/۵ نمره

انگلستان برای ممانعت از ملی شدن صنعت نفت ایران دست به چه اقدامات «نظامی» دست زد؟ (دیماه ۱۴۰۰)
 پاسخ: فرستادن کشتی‌های جنگی خود به خلیج فارس و بنادر ایران ۰/۲۵ و تهدید نظامی ۰/۲۵
 دولت ایران پس از پیروزی در دادگاه لاهه، در جریان ملی شدن صنعت نفت از انگلستان چه درخواستی کرد؟ (شهریور ۱۴۰۱)
 پاسخ: از انگلستان خواست که بدهی‌های شرکت نفت ۰/۵ و خسارت‌های ناشی از تأخیر و غیره را بپردازد. ۰/۵

۶- کاریست شواهد و مدارک تاریخی (هر مورد ۲/۲۵ نمره)

متن زیر را بخوانید و به پرسش‌های آن پاسخ دهید. (خرداد ۹۸ - سیل زدگان دی ۹۸)
 «بخشی از سخنرانی دکتر مصدق در جلسه شورای امنیت سازمان ملل»
 «آقای رییس، آقایان اعضای محترم شورای امنیت، امروز من در این شورا حاضر شده تا صدای مردم ایران را در مقابل ادعاهایی بی‌اساس دولت انگلستان به گوش شما و مردم جهان برسانم. هرچند ما این دعوا را به دلایلی که بعد اقامه خواهیم کرد، در حدود صلاحیت شورای امنیت نمی‌دانیم، اما نمی‌توانیم منکر شویم که سازمان ملل متحد آخرین مرجع و عالی‌ترین مقامی است که

مسئول حفظ صلح دنیاست. ...ملت ایران نیز از کشورهای بزرگ و از یک موسسه بین المللی جز این انتظار ندارد تا آن را کمک کنند تا بتواند استقلال اقتصادی خود را به دست آورده و در سایه آن رفاه اجتماعی خود را تأمین و به این وسیله استقلال خویش را تقویت کند. اگر دولتی مسئله ای را که در صلاحیت شورای امنیت نمی باشد، در این شورا مطرح کند و شورای امنیت بنا به دلایل و جهات سیاسی تصمیم بگیرد که به آن مسئله رسیدگی کند، در این صورت شورای امنیت وسیله ای برای مداخله یک کشور در امور داخلی کشور دیگر خواهد شد و به این ترتیب، اعتماد مردم از آن سلب خواهد گردید و شورای امنیت از وظایفش، که حفظ صلح جهانی اسناد سخن می باشد، باز خواهد ماند.» (اسناد سخن می گویند! ج ۱، ۸۲۲)

بر اساس متن فوق به سؤالات زیر پاسخ دهید.

۱ - به گفته دکتر مصدق: مردم ایران چه انتظاری از کشورهای بزرگ و شورای امنیت داشتند؟

پاسخ: بتوانند استقلال اقتصادی و در سایه آن رفاه اجتماعی خود را تأمین و بدین وسیله استقلال خویش را تقویت کنند. ۱ نمره

۲ - به گفته دکتر مصدق: چه امری سبب می شد تا اعتماد مردم از شورای امنیت سلب شود؟

پاسخ: اگر دولتی مسئله ای را که در صلاحیت شورای امنیت نمی باشد در این شورا مطرح کند و شورای امنیت بنا به دلایل و جهات سیاسی تصمیم بگیرد که به آن مسئله رسیدگی کند در این صورت شورای امنیت وسیله ای برای مداخله یک کشور در امور داخلی کشور دیگر خواهد شد و به این ترتیب، اعتماد مردم از آن سلب خواهد گردید. ۱ نمره

کاربست و شواهد تاریخی:

متن زیر را بخوانید و به پرسش های آن پاسخ دهید. (دیماه ۹۹)

- دخالت عبدالحسین هژیر، وزیر دربار شاهنشاهی، در برگزاری انتخابات شانزدهمین دوره مجلس شورای ملی، باعث اعتراض بسیاری از سوی گروها و چهره های سیاسی شد. عده ای از سیاستمداران و روزنامه نگاران به رهبری دکتر محمد مصدق، در اعتراض به دخالت های دولت وقت در ۲۲ مهرماه ۱۳۲۸ در کاخ مرمر متحصن شدند. چندی پس از پایان تحصن، افراد متحصن در منزل مصدق جمع شدند. سیدحسین فاطمی در سخنانی پیشنهاد تشکیل ائتلاف جبهه ی ملی را داد و به این ترتیب، جبهه ی ملی ایران به رهبری محمد مصدق تشکیل شد (آبان ۱۳۲۸) این جبهه مهمترین تشکیلاتی بود که بر مبنای ملی گرایی در ایران به وجود آمد. پس از تشکیل جبهه ی ملی، علاوه بر هیئت مؤسس، احزاب مختلفی از قبیل حزب ملت ایران، حزب زحمتکشان ملت ایران، حزب مردم ایران، مجمع مسلمانان مجاهد و انجمن اصناف و تجار بازار تهران به آن پیوستند و جبهه ی واحدی را برای مقابله با استعمار انگلیس، تأمین حقوق و منافع ملی از طریق اجرای کامل اصول قانون اساسی و استقرار حکومت مشروطه به وجود آوردند.

الف) چرا عده ای از سیاستمداران و روزنامه نگاران به رهبری دکتر محمد مصدق در کاخ مرمر معترض شدند؟ (۰/۵)

پاسخ: در اعتراض به دخالت های دولت موقت در ۲۲ مهرماه ۱۳۲۸ در کاخ مرمر متحصن شدند. ۰/۵ نمره

ب) جبهه ملی بر چه مبنایی تشکیل شد؟ (۰/۵)

پاسخ: بر مبنای ملی گرایی در ایران به وجود آمد. ۰/۵ نمره

کاربست و شواهد تاریخی:

تحلیل یکی از مورخان معاصر در باره اتحاد آمریکا و انگلستان علیه نهضت ملی شدن نفت را بخوانید و به سؤالات زیر جواب دهید. (دیماه ۱۴۰۰)

از نظر واشنگتن و همچنین لندن، کنترل ایرانی ها بر نفت احتمالاً پیامدهای دراز مدت ویرانگری به همراه داشت. این امر صرفاً یک ضربه مستقیم به منافع بریتانیا نبود. ممکن بود کنترل نفت را کاملاً در اختیار ایران قرار دهد. ممکن بود الهام بخش دیگر کشورها - به ویژه اندونزی، ونزوئلا و عراق - شود، به طوری که آنان نیز از این رویه پیروی کنند و در نتیجه، کنترل بازار بین المللی نفت از شرکت های نفت غربی به کشورهای تولید کننده منتقل شود. همچنین، تهدیدی بالقوه برای شرکت های آمریکایی و سایر کشورهای غربی - و طبعاً دولت آمریکا و بریتانیا بود

الف - از دید واشنگتن و لندن کنترل کامل ایران بر نفت میتواند چه تأثیری بر سایر کشورهای نفت خیز داشته باشد؟

ب- پیروی کشورها نفت خیز از ایران در کنترل نفت خود می توانست چه نتیجه ای در پی داشته باشد؟

پاسخ: الف: ممکن بود الهام بخش دیگر کشورها به ویژه اندونزی و ... شود به طوری که آنان نیز از این رویه پیروی کنند. ۰/۵

ب: - می توانست کنترل بازار بین المللی نفت را از شرکت های نفت غربی به کشور های تولید کننده منتقل کند. ۰/۵

تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)

سیاست « موازنه مثبت » و سیاست « موازنه منفی » در تاریخ معاصر ایران را باهم مقایسه کنید. (این سوال به صورت های صحیح و غلط، کوتاه پاسخ و تشریحی طرح شده است.) (دی ۹۸ - شهریور ۹۸ - دی ۹۸ - شهریور ۹۹ - شهریور ۱۴۰۱)

پاسخ: سیاست موازنه منفی یعنی ایستادگی در برابر امتیاز خواهی دولت های سلطه جو بود و سیاست موازنه مثبت تسلیم شدن در برابر قدرت های بزرگ و اعطای امتیاز به آن ها را توصیه می کرد. ۱ نمره

علت هجوم نیروهای شوروی و انگلستان به ایران در شهریور ۱۳۲۰ چه بود؟ (شهریور ۹۸)

پاسخ: دولت های شوروی و انگلستان از حکومت ایران (رضاشاه) خواستند که آلمانی ها را اخراج کند و به اقدامات خصمانه علیه هیتلر دست بزند. چون رضاشاه به این درخواست توجهی نکرد به ایران هجوم آوردند. ۱ نمره

دو مورد از اقدامات انگلستان برای جلوگیری از ملی شدن صنعت نفت در ایران را بنویسید. (خرداد ۹۸ - شهریور ۹۸ - دی ۹۸ - خرداد ۹۹ - دی ۹۹ - خرداد ۱۴۰۱)

پاسخ: تحریک کارگران صنعت نفت به اعتصاب گسترده یا (منع شرکت نفت ایران و انگلیس، از پرداخت فوقالعاده دستمزد آنان) - فرستادن کشتیهای جنگی خود به خلیج فارس و بنادر ایران و تهدید نظامی؛ - طرح شکایت از ایران در مجامع بین تهدید اقتصادی ایران با تعطیلی شعب بانک انگلیس، خارج کردن سرمایه های شرکت نفت و حریم خرید نفت. (موارد درخواستی)

بستگی به بارم دارد) ۱ نمره

پاسخ: سیاست موازنه منفی یعنی ایستادگی در برابر امتیاز خواهی دولت های سلطه جو بود و سیاست موازنه مثبت تسلیم شدن در برابر قدرت های بزرگ و اعطای امتیاز به آن ها را توصیه می کرد. ۱ نمره

آیت الله کاشانی چه واکنشی نسبت به نخست وزیری احمد قوام در ۳۱ تیرماه از خود نشان داد؟ (خرداد ۹۹)

پاسخ: آیت الله کاشانی ضمن مخالفت با نخست وزیری قوام، ۰/۵ مردم را به مبارزه فراخواند. ۰/۲۵

چرا دکتر مصدق در دور اول از نخست وزیری استعفاء داد و آیت الله کاشانی در حمایت از او دست به چه اقدامی زد؟ (شهریور ۹۹ - دیماه ۹۹ - خرداد ۱۴۰۱)

پاسخ: در تیر ۱۳۳۱ دکتر محمد مصدق برای کاستن از نفوذ دربار و مقابله با کارشکنی های آن در اداره امور کشور، از محمدرضا شاه خواست وزارت جنگ و فرماندهی ارتش را به او بسپارد، چون شاه با این تقاضا مخالفت کرد، او از مقام خود استعفا نمود. شاه بی درنگ قوام را مأمور تشکیل دولت کرد. در پی این رویداد آیت الله کاشانی ضمن مخالفت با نخست وزیری قوام مردم را به مبارزه فراخواند. ۱ نمره

انگلستان برای جلوگیری از ملی شدن نفت در ایران دست به چه اقداماتی زد؟ (ذکر یک مورد کافی است.) (خرداد ۱۴۰۰)

پاسخ: ۱- تحریک کارگران صنعت نفت به اعتصاب گسترده از طریق منع شرکت نفت ایران و انگلیس از پرداخت فوق العاده دستمزد آنان؛

۲- فرستادن کشتی های جنگی خود به خلیج فارس و بنادر ایران و تهدید نظامی؛

۳- طرح شکایت از ایران در مجامع بین المللی؛

۴- تهدید اقتصادی ایران با تعطیلی شعب بانک انگلیس، خارج کردن سرمایه های شرکت نفت و تحریم خرید نفت.

هر مورد ۱ نمره، ذکر یک مورد کافی است. ۱ نمره

در مجلس شانزدهم کدام گروه با تصویب قرارداد الحاق «گش - گلشایان» با انگلیس مخالفت کرد و این قرارداد چه سرنوشتی یافت؟ (خرداد ۱۴۰۰)

پاسخ: در مجلس شانزدهم اقلیتی از نمایندگان عضو جبهه ملی به رهبری دکتر مصدق ۰/۵ با مخالفت مؤثر خود از تصویب قرارداد «گش - گلشایان» جلوگیری کردند. ۰/۵. ۱ نمره

چرا دکتر محمد مصدق از محمدرضا شاه پهلوی خواست که وزارت جنگ و فرماندهی ارتش را به او بسپارد؟ (خرداد ۱۴۰۰)

پاسخ: دکتر مصدق برای کاستن از نفوذ و قدرت دربار ۰/۵ و مقابله با کارشکنی های آن ها در اداره امور کشور، از محمدرضا شاه پهلوی خواست که اختیار وزارت جنگ و فرماندهی ارتش را به او بسپارد. ۰/۵. ۱ نمره

سیاست موازنه منفی در مجلس چهاردهم به چه معنی بود؟ (شهریور ۱۴۰۰)

پاسخ: ایستادگی در برابر امتیاز خواهی ۰/۲۵ دولت های سلطه جو ۰/۲۵

ملی شدن صنعت نفت در ایران چگونه آغاز شد؟ (شهریور ۱۴۰۰)

پاسخ: نهضت ملی شدن صنعت نفت با اتحاد و یکپارچگی احزاب و گروه های سیاسی و مذهبی مختلف ۰/۵ بر محور مبارزه استعمار انگلیس آغاز شد. ۰/۵

دکتر محمد مصدق در تیر ۱۳۳۱، به چه دلایلی از شاه خواست کرد که اختیار وزارت جنگ و فرماندهی ارتش را به وی بسپارد؟ (دیماه ۱۴۰۰)

پاسخ: برای کاستن از نفوذ و قدرت دربار ۰/۵ و مقابله با کار شکنی های آنان در اداره امور کشور ۰/۵

مهم ترین علل مخالفت نمایندگان مجلس شانزدهم با قرار داد الحاقی «گس- گلشایان» چه بود؟ (خرداد ۱۴۰۱)

پاسخ: نادیده گرفتن حقوق مادی مردم ایران، حاکمیت ملی و استقلال کشور را به نوعی نقض می کرد و به تسلط بیگانگان بر منابع و صنعت نفت مشروعیت می بخشید. نمره ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۵

محمدرضا شاه در ابتدای سلطنتش به منظور تحکیم جایگاه خویش، به چه اقداماتی دست زد؟ (ذکر یک مورد کافیست). (شهریور ۱۴۰۱)

پاسخ: - هنگام ادای سوگند در مجلس شورای ملی متعهد شد که مطابق قانون اساسی به عنوان یک پادشاه مشروطه، فقط سلطنت کند نه حکومت. - املاکی را که پدرش تصرف کرده بود، در اختیار دولت گذاشت تا آنها را به صاحبانشان بازگرداند. - به مراجع تقلید اطمینان داد که حجاب را محدود یا ممنوع نخواهد کرد. هر مورد انمره، ذکر یک مورد کافی است.

چرا دولت دکتر مصدق پس از روی کار آمدن، هیئتی را به ریاست مهندس مهدی بازرگان به خوزستان فرستاد؟ (دیماه ۱۴۰۱)

پاسخ: تا مراکز و تأسیسات نفتی را از حوزه اختیار ۰/۲۵ شرکت نفت ایران و انگلیس ۰/۲۵ خارج کند ۰/۲۵

چرا دولت دکتر مصدق بعد از پیروزی در دادگاه لاهه اقدام به قطع رابطه سیاسی با لندن (انگلستان) کرد؟ (دیماه ۱۴۰۱)

پاسخ: دولت ایران از انگلستان خواست که بدهی های شرکت نفت و خسارت های ناشی از تأخیر را بپردازد ۰/۵. چون دولت انگلیس این تقاضا را نپذیرفت، اقدام به قطع رابطه سیاسی کرد. ۰/۵

چرا برخی از نمایندگان مجلس شورای ملی با قرارداد الحاقی «گس- گلشایان» مخالفت کردند؟ (دیماه ۱۴۰۱)

پاسخ: - نادیده گرفتن حقوق مادی مردم ایران؛

- حاکمیت ملی و استقلال کشور را به نوعی نقض می کرد؛

- تسلط بیگانگان بر منابع و صنعت نفت مشروعیت می بخشید.

هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.

درس دهم

۱- به خاطر بیاورید.

الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

امام خمینی (ره) به همراه مراجع دیگر، در اعتراض به عملکرد حکومت پهلوی، عید نوروز ۱۳۴۲ را عزای عمومی اعلام کردند و به افشای اقدامات شاه پرداختند. (دی ماه ۹۷)

پاسخ: صحیح ۰/۲۵ نمره

ب) کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵)

گروه هیئت‌های مؤتلفه اسلامی پس از تبعید امام خمینی (ره)، مبارزه مسلحانه و ترور سران حکومت پهلوی را محور کار خود قرارداد. (دی ماه ۹۹)

پاسخ: صحیح ۰/۲۵ نمره

حزب ملل اسلامی با آرمان برپایی حکومت اسلامی، حسنعلی منصور نخست‌وزیر وقت پهلوی را ترور کرد. (شهریور ۱۴۰۰)

پاسخ: غلط

در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است.

متن سؤال	پاسخ
۲- امام خمینی (ره) رحلت او را از «الطاف خفیه الهی» خواند. (دی ماه ۱۴۰۰)	الف) حاج آقا مصطفی خمینی

ج) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. دو مورد اضافی است. (هر مورد ۰/۲۵)

حکومت پهلوی برای جلوگیری از ادامه تظاهرات و اعتراضات در روز جمعه ۱۷ شهریور ۱۳۵۷ در تهران و چند شهر دیگر..... برقرار کرد. (دی ماه ۹۷)

پاسخ: حکومت نظامی. ۰/۲۵ نمره

امام خمینی (ره) بعد از تبعید (آبان ۱۳۴۳ ش) به ترکیه پس از ۱۱ ماه به کشور..... فرستاده شد. (دی ۹۷ - خرداد ۹۸ سیل زدگان)

پاسخ: عراق. ۰/۲۵ نمره

د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

شعار کدام یک از نخست وزیران محمد رضا شاه «آشتی ملی» بود؟ (دی ماه ۹۹)

الف) شریف امامی ب) ازهارای ج) جمشید آموزگار د) اسدالله علم

پاسخ: الف) شریف امامی. ۰/۵ نمره

محمد رضا شاه قبل از خروج از ایران انقلاب (۱۳۵۷ دی ماه) چه کسی را به عنوان نخست‌وزیر انتخاب کرد؟ (دی ماه ۱۴۰۰)

الف - شاپور بختیار ب - جمشید آموزگار ج - اردشیر زاهدی د - جعفر شریف امامی

پاسخ: الف - شاپور بختیار

ه) (به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. هر مورد ۰/۲۵)

رژیم شاه غیر از مدرسه فیضیه قم به کدام مدرسه دینی دیگر در تبریز حمله کرد؟ (دی ماه ۹۹)

پاسخ: طالبیه. ۰/۲۵ نمره

امام خمینی (ره) چه دیدگاهی نسبت به تصویب انجمن‌های ایالتی و ولایتی داشت؟ (دی ماه ۹۹)

پاسخ: آن را موجب تضعیف اسلام یا افزایش نفوذ بهائیان می دانست. ذکر یک مورد ۰/۵ نمره
اعضای سازمان مجاهدین خلق (منافقین) بعد از انحراف فکری به کدام جریان فکری تمایل پیدا کردند؟ (دی ماه ۹۹)
پاسخ: مارکسیسم. ۰/۵ نمره
حق مصونیت قضایی (کاپیتولاسیون) اولین بار در کدام معاهده بر ایران تحمیل شد؟ (دی ماه ۱۴۰۰)
پاسخ: ترکمانچای

۲- تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد انمره)

۳- مقایسه پدیده‌های تاریخی (هر مورد انمره)

دو حزب ملل اسلامی و سازمان چریک‌های فدایی خلق در زمان پهلوی چه تشابه و تفاوت‌هایی باهم داشتند؟ (خرداد ۱۴۰۰)
پاسخ: هر دو گروه به قیام مسلحانه علیه رژیم پهلوی اعتقاد داشتند. ۰/۵ با این تفاوت که حزب ملل اسلامی به دنبال آرمان برپا کردن حکومت اسلامی به مبارزه مسلحانه روی آورد، اما فداییان خلق با الهام از افکار مارکسیستی به مبارزه مسلحانه روی آوردند. ۰/۲۵. ۱ نمره
سازمان چریک‌های فدایی خلق و حزب ملل اسلامی در اساس فکری و روش مبارزه چه تفاوت و شباهت‌هایی باهم داشتند؟ (دی ماه ۱۴۰۰)
پاسخ: هر دو گروه سازمان چریک‌های فدایی خلق و حزب ملل اسلامی معتقد به قیام مسلحانه بودند، با این تفاوت که حزب ملل اسلامی به دنبال برپا کردن حکومت اسلامی بود، اما فداییان خلق با الهام از افکار مارکسیستی به مبارزه مسلحانه روی آوردند. ۱ نمره
قانون کاپیتولاسیون در دوره محمدرضا شاه را با «توافق‌نامه بین‌المللی وین» مقایسه کنید. (خرداد ۱۴۰۱)
پاسخ: بر اساس توافق‌نامه بین‌المللی وین، مأموران سیاسی یک کشور در کشور دیگر از مصونیت سیاسی و قضایی برخوردارند. ۰/۵ اما با تصویب قانون کاپیتولاسیون در ایران، مستشاران نظامی آمریکا و خانواده‌های آنان نیز از مصونیت‌های سیاسی و قضایی برخوردار شدند. ۰/۵
کلیدواژه: مصونیت سیاسی و قضایی - مصونیت مستشاران نظامی و خانواده‌های آنان

۴- اظهار نظر و قضاوت:

به نظر شما چرا فعالیت‌های فرهنگی رژیم پهلوی نتیجه‌بخش نبود. (شهریور ۹۸)
پاسخ: اعتقادات مردم به اسلام، آموزه‌های دینی، حضور هوشیارانه رهبر انقلاب و فعالیت روشنفکران مذهبی. (به هر یک از موارد فوق به صورت تحلیل تاریخی نمره کامل تعلق گیرد). ۱ نمره
به نظر شما رژیم پهلوی به چه بهانه‌ای تاریخ هجری شمسی را تغییر داد؟ (دی ماه ۹۹)
پاسخ: به بهانه ناهمخوانی تاریخ هجری شمسی با فرهنگ ایرانی. ۰/۵ نمره
به نظر شما علل اعتراض امام خمینی (ره) به تصویب‌نامه انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی چه بود؟ (شهریور ۱۴۰۰)
پاسخ: امام خمینی (ره) معتقد بود که این تصویب‌نامه موجب تضعیف اسلام ۰/۵ و افزایش حضور بهائیان در حکومت می‌شود. ۰/۵
به نظر شما، چرا امام خمینی با تصویب‌نامه انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی مخالفت کرد؟ (خرداد ۱۴۰۱)
پاسخ: چون این تصویب‌نامه موجب تضعیف اسلام ۰/۵ و افزایش نفوذ بهائیان در حکومت می‌شد. ۰/۵

۵- توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی:

مهم‌ترین برنامه‌های آمریکا برای تسلط بر ایران پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تا اوایل دهه ۱۳۴۰ چه بود؟ (ذکر دو مورد کافی است). (دی ماه ۱۴۰۱)
- پاسخ: پیوستن ایران به پیمان بغداد (ستتو)
- تأسیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک)
- اعطای کمک‌های نظامی و مالی به ایران
- اجرای بعضی اصلاحات در ایران
هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.

جیمی کارتر به تبعیت از سیاست فضای باز آمریکایی، چه خواسته‌هایی از محمدرضا شاه داشت؟ (دی ماه ۱۴۰۱)
- پاسخ: اوضاع عمومی زندانیان را بهبود بخشد.

- شکنجه زندانیان را کاهش دهد.

- به مطبوعات اجازه دهد به طور ملایم و محدود از دولت انتقاد کنند.

هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است

دو مورد از نتایج قیام پانزدهم خرداد ۱۳۴۲ را بنویسید. (بارم بستگی به تعداد موارد خواسته شده دارد. معمولاً به هر مورد ۰/۵ تعلق می‌گیرد)
(دی ۹۷ - خرداد ۹۸ - شهریور ۹۸ - دی ۹۸ - دی ماه ۹۹)

پاسخ: هدف مبارزه تغییر کرد و سرنگونی رژیم پهلوی هدف نهایی مبارزان شد. - حضور امام خمینی در صحنه مبارزه موجب شد بسیاری از روحانیون به مبارزات سیاسی روی بیاورند. - علاوه بر روحانیون و دانشگاهیان، اقشار دیگری از جامعه نیز به جمع مبارزان پیوستند. - رهبری امام خمینی به عنوان مرجع دینی برجسته تر شد - مبارزان به نقش و قدرت مذهب در این زمینه توجه بیشتری نشان دادند.

اقامت چندماهه امام خمینی (ره) در فرانسه (مهر ۱۳۵۷) چه نتایج مهمی برای انقلاب به دنبال داشت؟ (ذکر یک مورد کافی است). (خرداد ۹۸)

پاسخ: ایشان با استفاده از امکانات تبلیغی، مصاحبه و سخنرانی جنایات حکومت پهلوی را افشا می‌کردند - امکان ملاقات مبارزان با رهبری انقلاب فراهم آمد و پیام‌های امام با شتاب بیشتری در ایران منتشر شد. ۱ نمره

در زمان پهلوی در قانون انتخابات انجمن و ولایتی چه تغییراتی ایجاد شد؟ (ذکر یک مورد) (خرداد ۹۹)

پاسخ: برداشتن دو قید مسلمان بودن و مرد بودن از شرایط انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان - حذف قید سوگند خوردن به قرآن مجید و تبدیل آن به سوگند خوردن به کتاب آسمانی. ۱ نمره

تظاهرات عظیم مردم ایران در محرم سال ۱۳۵۷ چه نتایجی در مورد ایران رساند؟ (ذکر دو مورد کافی است) (خرداد ۹۹)

پاسخ: روی کار آوردن دولت نظامی از هزاری نتیجه‌ای نداشته است - مردم ایران متحد و در اطاعت از رهبری خود مصمم و جدی هستند. - آمریکا برای حفظ منافع خود در ایران باید به فکر مه‌ری دیگری غیر از محمدرضا شاه باشد. هر مورد ۰/۵ جمع ۱ نمره

مهم‌ترین برنامه‌های آمریکا در سال‌های پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تا اوایل دهه ۱۳۴۰ برای تسلط بر ایران چه بود؟ ذکر دو مورد کافی است. (شهریور ۹۹)

پاسخ: ۱- پیوستن ایران به پیمان بغداد (ستتو) ۲- تأسیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک) ۳- اعطای کمک‌های نظامی و مالی به ایران ۴- اجرای بعضی اصلاحات در کشور ما. ذکر هر مورد ۰/۵ نمره جمع ۱ نمره

اقامت امام خمینی (ره) در پاریس چه نتایجی برای انقلاب ایران داشت؟ (ذکر یک مورد کافی است). (خ ۱۴۰۰ - ش ۱۴۰۰)

پاسخ: ۱- امام خمینی (ره) با استفاده از امکانات تبلیغی، مصاحبه و سخنرانی جنایات حکومت پهلوی را افشا می‌کردند؛

۲- امکان ملاقات مبارزان با رهبری انقلاب فراهم آمد و پیام‌های امام با شتاب بیشتری در ایران منتشر شد. ۰/۵ نمره

اقامت چندماهه امام خمینی (ره) در فرانسه چه نتایج مهمی برای انقلاب داشت؟ ذکر یک مورد کافی است؟ (دی ماه ۱۴۰۰)

پاسخ: ۱- ایشان با استفاده از امکانات تبلیغی، مصاحبه و سخنرانی جنایات حکومت پهلوی را افشا می‌کردند؛

۲- امکان ملاقات مبارزان با رهبری انقلاب فراهم آمد و پیام‌های امام با شتاب بیشتری در ایران منتشر شد.

جیمی کارتر، رئیس جمهور آمریکا از محمدرضا شاه خواست به تبعیت از سیاست فضای باز آمریکایی در ایران چه اقداماتی انجام دهد؟ (ذکر دو مورد کافی است). (شهریور ۱۴۰۱)

پاسخ: - اوضاع عمومی زندانیان را بهبود بخشد. - شکنجه زندانیان را کاهش دهد - به مطبوعات اجازه دهد به طور ملایم و محدود از دولت انتقاد کنند. هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است

۶- کاربست شواهد و مدارک تاریخی (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)

چرا در سال ۱۳۵۵ جیمی کارتر، رئیس جمهور آمریکا به شعار دفاع از حقوق بشر متوسل شد؟ (دی ماه ۹۷)

پاسخ: جیمی کارتر، رئیس جمهور آمریکا برای کاهش تنفر عمومی از سیاست‌های آمریکا به شعار دفاع از حقوق بشر متوسل شد. ۰/۲۵ نمره

رژیم پهلوی چه احساس و نگرشی نسبت به گروه‌های مبارز مسلحانه علیه خود داشت؟ (دی ماه ۹۹)

پاسخ: با استفاده از دستگاه ساواک و نیروهای پلیسی و امنیتی تقریباً خود را از ناحیه گروه‌های مسلح آسوده خاطر احساس می‌کرد. ۰/۵
نمره

چرا جیمی کارتر رئیس جمهور آمریکا در . ش ۱۳۵۵ به شعار دفاع از حقوق بشر متوسل شد؟ (خرداد ۱۴۰۰)

پاسخ: برای کاهش تنفر عمومی ۰/۲۵ از سیاست‌های آمریکا ۰/۲۵. ۰/۵ نمره

مهم‌ترین نتایج قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است.) (شهریور ۱۴۰۱)

پاسخ: - هدف مبارزه تغییر کرد و سرنگونی رژیم پهلوی هدف نهایی مبارزه شد.

- حضور امام خمینی در صحنه مبارزه موجب شد بسیاری از روحانیون به مبارزات سیاسی روی بیاورند.

- علاوه بر روحانیون و دانشگاہیان، اقشار دیگری از جامعه نیز به جمع مبارزان پیوستند.

- رهبری امام خمینی به عنوان مرجع دینی برجسته تر شد

- مبارزان به نقش و قدرت مذهب در این زمینه توجه بیشتری نشان دادند.

هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.

درس یازدهم

به خاطر بیاورید.

الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

مجمع تشخیص مصلحت نظام به دستور امام(ره) برای اختلافات میان مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان به وجود آمد. (دی ۹۷ - شهریور ۹۸ - شهریور ۹۹ - دی ۹۹ - شهریور ۱۴۰۰)

پاسخ: صحیح ۰/۲۵

برگزاری همه پرسی، نشان داد که بیش از ۹۸ درصد شرکت کنندگان، به جمهوری اسلامی رأی مثبت داده‌اند. (دی ۹۷ - شهریور ۹۸)

پاسخ: صحیح . ۰/۲۵ نمره

نتیجه انقلاب سفید شاه نابودی اقتصادی ایران و وابستگی به بیگانگان بود. (دی ماه ۹۸)

پاسخ: صحیح. ۰/۲۵ نمره

اولین نماز جمعه بعد از انقلاب اسلامی به امامت آیت‌الله خامنه‌ای در تهران اقامه گردید. (خرداد ۱۴۰۱)

پاسخ: غلط ۰/۲۵

ب) کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵)

در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است.

متن سؤال	پاسخ
۳- اولین نماز در تهران را برگزار کرد. (شهریور ۹۸)	۵- آیت الله طالقانی

ج) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. دو مورد اضافی است. (هر مورد ۰/۲۵)

د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

نخستین رئیس جمهور تاریخ ایران چه کسی بود؟ (دی ۹۹)

الف) محمدعلی رجایی ب) مهندس بازرگان ج) محمدجواد باهنر د) ابوالحسن بنی صدر

پاسخ: د) ابوالحسن بنی صدر. ۰/۲۵ نمره

آیت‌الله استاد مطهری عضو سرشناس شورای انقلاب توسط کدام گروه تروریستی به شهادت رسید؟ (دی ۹۹)

الف) فداییان خلق ب) مجاهدین خلق (منافقین) ج) گروهک فرقان د) حزب توده

پاسخ: ج) گروهک فرقان . ۰/۲۵ نمره

کدام یک از شخصیت‌های برجسته انقلاب اسلامی توسط گروهک تروریستی فرقان به شهادت نرسیده است؟

الف - سپهد ولی الله قرنی ب- آیت‌الله مطهری ج- دکتر بهشتی د- دکتر مفتاح

پاسخ: ج- دکتر بهشتی ۰/۲۵ نمره

کدام کشور از حامیان « سازمان نقاب » در طراحی کودتا علیه نظام جمهوری اسلامی ایران بود؟ (دی ماه ۱۴۰۰)

الف - انگلیس ب- عراق ج - آلمان د- شوروی

پاسخ: عراق

هدف از تشکیل مجمع تشخیص مصلحت نظام به فرمان امام خمینی چه بود؟ (خرداد ۱۴۰۱)

الف - بازنگری در قانون اساسی جمهوری اسلامی ب - اداره بهتر امور کشور در دوران جنگ

ج- حل اختلافات بین مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان د- بررسی صلاحیت نامزدهای انتخاباتی

پاسخ: ج- حل اختلافات بین مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان ۰/۲۵

هـ (به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. هر مورد ۰/۲۵)

امام خمینی (ره) پس از تأیید تسخیر سفارت آمریکا توسط دانشجویان، از آن با چه عنوانی یاد کرده است؟ (دی ۹۷ - شهریور ۹۸ - دی ماه ۱۴۰۱)
پاسخ: انقلاب دوم ۰/۲۵

بعد از انقلاب کدام یک از نهادها وظیفه حفظ نظم و امنیت و دستگیری سران رژیم پهلوی را بر عهده داشت؟ (خرداد ۱۴۰۰)

پاسخ: کمیته انقلاب اسلامی ۰/۲۵ نمره

۲- تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد انمره)

نقاب: (خرداد ۱۴۰۰)

پاسخ: تعدادی از افسران وابسته به رژیم پهلوی و هوادار شاپور بختیار که قصد داشتند با پشتیبانی سازمان سیا آمریکا و حکومت بعثی عراق علیه انقلاب کودتا کنند، اما توطئه آنان کشف و خنثی شد گفته می شود. انمره

کلیدواژه: افسران وابسته به پهلوی، هوادار بختیار، پشتیبانی آمریکا (یا حکومت بعثی عراق، کودتا

۳- مقایسه پدیده‌های تاریخی (هر مورد انمره)

۴- اظهار نظر و قضاوت:

به نظر شما دلیل برکناری ابوالحسن بنی صدر از مقام فرماندهی کل قوا توسط امام خمینی (ره) چه بود؟ (شهریور ۱۴۰۰)
پاسخ: - بنی صدر با اختلاف افکنی میان مسئولان و نهادهای نظام روزه روز از خط امام فاصله گرفت و به گروه‌های منحرف مانند منافقین نزدیک شد. هم چنین با شروع جنگ تحمیلی نیروهای سپاه پاسداران را در تنگنای مالی و تسلیحاتی قرارداد و زمینه سقوط خرمشهر را فراهم آورد.

کلیدواژه: اختلاف‌های سیاسی (فاصله گرفتن از خط امام یا نزدیکی به منافقین)، اختلاف با سپاه پاسداران و سقوط خرمشهر

به نظر شما، هدف گروهک‌های ضدانقلاب از ایجاد آشوب و ناامنی در مناطق مختلف کشور چه بود؟ (شهریور ۱۴۰۱)

پاسخ: گروهک‌ها درصدد بودند که یکپارچگی و زندگی مسالمت آمیز اقوام ایرانی ۰/۵ را به اختلاف و تفرقه تبدیل کنند. ۰/۵

۵- توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی:

مهم‌ترین کارهای دولت موقت مهندس بازرگان و شورای انقلاب چه بود؟ (ذکر دو مورد) (دی ۹۹)
پاسخ: ۱- برگزاری همه پرسی تعیین نظام سیاسی جدید ۲- تدوین قانون اساسی ۳- شکل‌گیری هیئت دولت بر اساس قانون اساسی جدید ۴- تأسیس نهادهای انقلابی. هر مورد ۰/۵ جمع ۱ نمره

مهم‌ترین وظایف و کارهای دولت موقت مهندس بازرگان و شورای انقلاب چه بود؟ (ذکر دو مورد کافی است). (خرداد ۱۴۰۰)

پاسخ: ۱- برگزاری همه پرسی تعیین نظام سیاسی جدید ۲- تدوین قانون اساسی ۳- شکل‌گیری هیئت دولت بر اساس قانون اساسی جدید ۴- تأسیس نهادهای انقلابی.

هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است ۱ نمره

در نفوذ دشمن به عنوان جنگ نرم که در شکل جمعی خود طراحی می‌شود، چه کسانی مورد هدف قرار می‌گیرند؟ (دی ماه ۱۴۰۰)

پاسخ: در این نوع نفوذ دشمن، سیستم فکری و محاسباتی یک گروه از افراد انسانی و حتی در مواردی، نظام فکری یک جامعه، مورد هدف قرار می‌گیرد.

مهم‌ترین توطئه‌ها و تلاش‌های دشمنان داخلی و خارجی انقلاب اسلامی را نام ببرید مورد کافی است؟ (خرداد ۱۴۰۱)

پاسخ: ۱- ایجاد آشوب و ناامنی ۲- ترور شخصیت‌ها و مردم انقلابی ۳- حمله نظامی آمریکا به طیس ۴- طراحی کودتا ۵- نفوذ

۶- کاربست شواهد و مدارک تاریخی (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

«در اواخر زندگی حضرت امام خمینی (ره)، عده‌ای از نمایندگان مجلس شورای اسلامی و اعضای شورای عالی قضایی از ایشان درخواست

کردند که قانون اساسی بازنگری و اصلاح شود. امام خمینی (ره) در تاریخ ۲۴ اردیبهشت ۱۳۶۸، هیئتی متشکل از ۲۰ نفر از شخصیت‌های مذهبی و سیاسی و ۵ نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی را مأمور این کار کردند. هنوز فعالیت این هیئت به پایان نرسیده بود که بنیان‌گذار جمهوری اسلامی از دنیا رفتند؛ اما روند بازنگری و اصلاح قانون اساسی ادامه یافت. مهم‌ترین تغییر و اصلاحی که در قانون اساسی صورت گرفت، حذف منصب نخست‌وزیری و سپردن ریاست هیئت دولت به رئیس‌جمهور بود. همچنین شرط مرجعیت از شرایط رهبری حذف شد. سرانجام با نظر مساعد حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر انقلاب، همه‌پرسی، انتخابات پنجمین دوره ریاست جمهوری نیز انجام گرفت و حجت‌الاسلام اکبر هاشمی رفسنجانی به‌عنوان چهارمین رئیس‌جمهوری اسلامی ایران انتخاب شد.» (خرداد ۹۸)

الف) در بازنگری قانون اساسی یکی از مهم‌ترین تغییرات و اصلاحاتی که صورت گرفت را بنویسید. پاسخ: حذف منصب نخست‌وزیری و سپردن ریاست هیئت دولت به رئیس‌جمهور بود. همچنین شرط مرجعیت از شرایط رهبری حذف شد. ۰/۵ نمره

ب) کدام رویداد، روند بازنگری و اصلاح قانون اساسی را متوقف نکرد؟

پاسخ: رحلت امام خمینی (ره) بنیان‌گذار جمهوری اسلامی. ۰/۵ نمره

ج) همه‌پرسی اصلاحات قانون اساسی با نظر مساعد چه کسی برگزار شد؟

پاسخ: مقام معظم رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای. ۰/۵ نمره

د) در اردیبهشت ۱۳۶۸، چه کسانی خواستار بازنگری و اصلاح قانون اساسی شدند؟

پاسخ: عده‌ای از نمایندگان مجلس شورای اسلامی و اعضای شورای عالی قضایی. ۰/۵ نمره

تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)

هدف امام خمینی (ره) از تشکیل مجمع تشخیص مصلحت نظام، چه بود؟ (دی ۹۷ - شهریور ۹۸ - شهریور ۹۹ - دی ۹۹ - شهریور ۱۴۰۰)

پاسخ: تا به اختلافات میان مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان رسیدگی کند. ۱ نمره

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، هدف آمریکا از حمله نظامی به ایران و پیاده کردن نیرو در صحرای طیس چه بود؟ (دی ۹۷ - خرداد ۹۸ سیل زدگان ۹)

پاسخ: تسخیر چند مرکز در تهران و خارج کردن آمریکاییان بازداشتی از ایران بود. ۱ نمره

علت تسخیر سفارت آمریکا توسط دانشجویان پیرو خط امام چه بود؟ (دی ۹۸ - خرداد ۹۸ - سیل زدگان - خرداد ۹۹ - دی ۹۹)

پاسخ: تداوم دشمنی‌ها و توطئه‌های دولت آمریکا علیه انقلاب اسلامی ۰/۵ و دخالت در امور داخلی ایران از جمله اجازه ورود به محمدرضا شاه برای سفر به این کشور ۰/۵ کلیدواژه: (دشمنی آمریکا، توطئه‌های آمریکا، دخالت در امور ایران، اجازه سفر محمدرضا شاه) هر مورد ، ۰/۵ ذکر دو مورد کافی است. ۱ نمره

سازمان نقاب چه سازمانی بود و چه اقدامی علیه جمهوری اسلامی انجام داد؟ (دی ۹۸)

پاسخ: در تیر ۱۳۷۹ تعدادی از افسران وابسته به رژیم شاپور بختیار موسوم به سازمان نقاب ۰/۵ با پشتیبانی سازمان جاسوسی آمریکا (سیا) و حکومت بعثی عراق کودتایی طراحی کردند. این توطئه اندکی پیش از اجرا کشف و خنثی شد. ۰/۵ جمع ۱ نمره

هدف از شکل‌گیری دو نهاد «نهضت سوادآموزی» و «جهاد سازندگی» بعد از پیروزی انقلاب اسلامی چه بود؟ (دی ۹۹)

پاسخ: نهضت سوادآموزی باهدف ترویج فرهنگ سوادآموزی و کاهش و رفع بی‌سوادی شروع به کار کردند. ۰/۵ جهاد سازندگی برای عمران، آبادانی و رفع فقر و محرومیت از روستاها شکل گرفت. ۰/۵ جمع ۱ نمره

پس از پیروزی انقلاب اسلامی و در بعد آیینی و مناسکی، اولین نماز جمعه به امامت چه کسی و در کجا اقامه شد؟ (شهریور ۱۴۰۰)

پاسخ: به امامت آیت‌الله طالقانی ۰/۲۵ و در تهران اقامه شد. ۰/۲۵

بعد از تسخیر سفارت آمریکا توسط دانشجویان پیرو خط امام، امام خمینی (ره) و مهندس بازرگان چه واکنش‌هایی از خود نشان دادند؟ (شهریور ۱۴۰۰)

امام خمینی (ره) این اقدام دانشجویان را تأیید کرد و آن را انقلاب دوم خواند. ۰/۵ مهندس بازرگان و اعضای کابینه او با اقدام این دانشجویان موافق نبودند و استعفا دادند. ۰/۵

دلایل دانشجویان پیرو خط امام (ره) (برای تسخیر لانه جاسوسی) سفارت آمریکا چه بود؟ (دی‌ماه ۱۴۰۰)

پاسخ: دانشجویان علت این اقدام را تداوم دشمنی‌ها و توطئه‌های دولت آمریکا علیه انقلاب اسلامی ۰/۵ و دخالت در امور داخلی ایران

از جمله اجازه ورود به محمدرضا شاه پهلوی برای سفر به آن کشور اعلام کردند. ۰/۵

امام خمینی چه موضعی نسبت به اقدام دانشجویان در خصوص تسخیر لانه جاسوسی (سفارت آمریکا) داشتند؟ (خرداد ۱۴۰۱)

پاسخ: این اقدام دانشجویان را تأیید کرد ۰/۲۵ و آن را انقلاب دوم خواند ۰/۲۵

آمریکا در ۱۵ اردیبهشت ۱۳۵۹ با چه هدفی اقدام به پیاده کردن نیروهای ویژه خود در صحرای طبس نمود؟ (شهریور ۱۴۰۱)

پاسخ: تسخیر چند مرکز در تهران ۰/۵ و خارج کردن آمریکاییان بازداشتی از ایران بود ۰/۵

مجمع تشخیص مصلحت نظام به فرمان چه کسی و با چه هدفی تشکیل شد؟ (دی ماه ۱۴۰۱)

پاسخ: به فرمان امام خمینی (ره)، ۲۵/۰ به منظور رسیدگی به اختلافات میان مجلس ۰/۲۵ و شورای نگهبان ۰/۲۵

طراحان سازمان نقاب (کودتای نوژه) قصد چه اقداماتی علیه نظام جمهوری اسلامی ایران داشتند؟ (دی ماه ۱۴۰۱)

پاسخ: قصد داشتند با استفاده از امکانات نظامی پایگاه هوایی شهید نوژه همدان، محل سکونت حضرت امام ۰/۵ و برخی مراکز مهم در

پایتخت را بمباران و نظام جمهوری اسلامی را ساقط کنند. ۰/۵

درس دوازدهم

به خاطر بیاورید.

الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

بعد از تجاوز عراق به ایران مجامع بین‌المللی و در رأس آن شورای امنیت سازمان ملل متحد، این عمل عراق را محکوم کردند. (دی‌ماه ۹۹)
پاسخ: غلط. ۰/۲۵ نمره

کشور کنونی عراق پس از جنگ جهانی دوم و تجزیه امپراتوری عثمانی، تحت قیمومیت انگلستان شکل گرفت. (دی‌ماه ۹۹ - دی‌ماه ۱۴۰۱)
پاسخ: صحیح ۰/۲۵

ب) کدامیک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵)
در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است.

ج) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است.)

ایران و عراق برای پایان دادن به اختلاف مرزی و رفع مناقشه بر سر قراردادی در سال ۱۳۵۴ با میانجیگری الجزایر امضا کردند. (دی‌ماه ۹۹)
پاسخ: اروندرود. ۰/۲۵ نمره

دریادلان نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی با استفاده از نیروی هوایی در عملیات اسکله‌های عراق را منهدم کردند. (خرداد ۱۴۰۰)
پاسخ: مروارید ۰/۲۵ نمره

د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

اوج حماسه دفاع مقدس ملت ایران در کدام عملیات رزمندگان رقم خورد؟ (دی‌ماه ۹۹ - دی‌ماه ۱۴۰۱)
الف- مرصاد ب- بیت المقدس ج- فتح‌المبین د- مروارید
پاسخ: ب- بیت المقدس

هـ (به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

بیشترین حضور مردمی در هشت سال دفاع مقدس در قالب چه نیروهایی بود؟ (دی ۹۸ - خرداد ۹۸ سیل‌زدگان - دی‌ماه ۹۹)
پاسخ: در قالب نیروهای بسیجی و جهاد سازندگی. ۱ نمره

فرمانده جنگ‌های نامنظم ایران در جنگ تحمیلی چه کسی بود؟ (دی‌ماه ۹۹)
پاسخ: شهید مصطفی چمران. ۰/۲۵ نمره

خرمشهر در کدام‌یک از عملیات‌های رزمندگان اسلام آزاد شد؟ (دی‌ماه ۹۹)
پاسخ: بیت المقدس. ۰/۲۵ نمره

عملیات مروارید توسط کدام‌یک از یگان‌های نظامی ایران علیه رژیم بعثی عراق انجام گرفت؟ (دی‌ماه ۹۹)

پاسخ: دریادلان نیروی دریایی ارتش ۰/۲۵ با پشتیبانی نیروی هوایی. ۰/۲۵ جمع ۰/۵ نمره

۲- تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی:

الف) جنگ تحمیلی: (خرداد ۹۸)

پاسخ: هجوم ارتش بعثی عراق به ایران یا جنگ هشت ساله ایران و عراق را جنگ تحمیلی گویند. ۰/۲۵ نمره

۳- مقایسه پدیده‌های تاریخی:

۴- اظهار نظر و قضاوت:

به نظر شما، چرا تمام اقوام، قشرها و گروه‌ها در سراسر ایران در دفاع مقدس مشارکت فراگیر و گسترده‌ای داشتند؟ (خرداد ۹۸)
پاسخ: عشق به میهن، پیروی از رهبر و ولی فقیه، وحدت و یکپارچگی سرزمین (ذکر یکی از موارد کافی است). ۰/۲۵ نمره

۵- توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی:

مهم‌ترین انگیزه‌ها و اهداف صدام برای حمله به ایران چه بود؟ (ذکر یک یا دو مورد کافی است) (دی ۹۸ - دی‌ماه ۹۹ - خرداد ۱۴۰۱)
پاسخ: ۱- حاکمیت بر آبراه مهم اروندرود، دسترسی و تسلط بر خلیج فارس و جدایی جزایر سه گانه ابوموسی، تنب کوچک و بزرگ و استان خوزستان از ایران ۲- تضعیف و نابودی انقلاب اسلامی و جلوگیری از انتشار افکار انقلابی در میان مردم عراق و مسلمانان سایر کشورها ۳- رسیدن به رهبری جهان عرب و ایفای نقش ژاندارمی در منطقه. ذکر یک مورد ۱ نمره
مهم‌ترین اقدامات مجاهدین خلق (منافقین) در دوران دفاع مقدس را بنویسید؟ (دی‌ماه ۹۹ - شهریور ۱۴۰۰)

پاسخ: ۱- ایجاد آشوب در داخل کشور و ترور بسیاری از مسئولان و مردم عادی ۲- دادن اطلاعات سری و نظامی کشور به رژیم صدام و دیگر دشمنان خارجی ۳- همکاری نظامی با ارتش بعثی عراق در جنگ با ایران ۴- همکاری با ارتش بعثی در سرکوب و کشتار مخالفان صدام از جمله مبارزان کرد ۵- تهاجم به داخل خاک ایران پس از پذیرش قطعنامه ۵۹۸ هر مورد ۱ نمره، ذکر یک مورد کافی است. ۱ نمره
مهم‌ترین دستاوردهای «فرهنگی و معنوی» دفاع مقدس را بنویسید. (ذکر یک مورد کافی است). (خرداد ۱۴۰۱)

پاسخ: ۱- تقویت اعتماد به نفس و احساس خودباوری و بروز خلاقیت در میان جوانان ایرانی
۲- تثبیت اقتدار نظام جمهوری اسلامی در دفاع از تمامیت ارضی کشور
مهم‌ترین خدمات زنان ایرانی در طول هشت سال دفاع مقدس را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است). (شهریور ۹۹ - خرداد ۱۴۰۰ - شهریور ۱۴۰۱ - دی‌ماه ۱۴۰۱)

پاسخ: ۱- حضور در خط مقدم جبهه

۲- تشویق برادران و همسران خویش برای حضور در جبهه

۳- تهیه و آماده‌سازی خوراک و پوشاک رزمندگان

۴- پرستاری از رزمندگان مجروح در بیمارستان‌ها

۵- پاسداری از حریم خانواده در غیاب همسران رزمنده

هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.

۶- کاربست شواهد و مدارک تاریخی:

متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید. (دی ۹۸)

«صدام پیش از آغاز جنگ تحمیلی و در نشست سران جنبش عدم تعهد در هاوانا (پایتخت کوبا)، میزبانی نشست بعدی را در بغداد بر عهده گرفت. با نزدیک شدن به زمان برگزاری این نشست، در ۳۰ تیر ۱۳۰۱، شش خلبان شجاع و فداکار نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران با سه فرزند هواپیمای جنگی باهدف ناامن نشان دادن بغداد و جلوگیری از نشست سران جنبش عدم تعهد در پایتخت عراق، آماده عملیات شدند. یکی از این خلبانان شهید عباس دوران بود که در دو سال نخست جنگ، بیش از ۱۲۰ عملیات هوایی موفقیت آمیز علیه دشمن بعثی انجام داده بود. هواپیمای عباس دوران در جریان این عملیات و پس از بمباران پالایشگاه بغداد، هدف اصابت موشک پدافند هوایی نیروهای بعثی قرار گرفت. این خلبان رشید با وجود اینکه می‌توانست با استفاده از چتر نجات سالم فرود آید، هواپیمای در حال سقوط را صاعقه‌زده به مکانی نزدیک محل برگزاری نشست سران عدم تعهد کوئیب و رؤیای صدام را برای تشکیل آن نشست در بغداد و ریاست بر آن را به باد داد.

الف) هدف خلبانان نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی از این عملیات چه بود؟

پاسخ: ناامن نشان دادن بغداد و جلوگیری از نشست سران جنبش عدم تعهد در پایتخت عراق. ۰/۵ نمره
متن زیر را بخوانید و به پرسش‌های مربوط به آن پاسخ دهید. (شهریور ۱۴۰۱)

عملیات مرصاد

گروهک سازمان مجاهدین خلق که مردم آنان را منافقین نامیدند، در دوران دفاع مقدس از هیچ اقدامی علیه کشور و ملت ایران دریغ نورزیدند. این گروهک در آغاز جنگ با ایجاد آشوب و ترورِ شمار زیادی از مسئولان و مردم عادی، شرایطی را به وجود آورد که دشمن بعثی نهایت استفاده را از آن کرد. مجاهدین خلق سپس با خیانتی آشکار در عراق مستقر شدند و در خدمت صدام، دشمن ایران قرار گرفتند. ۱۳۶۵ آن‌ها به همراه نیروهای ارتش بعثی به اقدام‌های نظامی و جنایتکاران زیادی علیه مردم ایران و عراق دست زدند. پس از اینکه دولت ایران قطعنامه ۵۹۸ را پذیرفت، منافقین که این اقدام را نشانه ضعف نظامی و سیاسی جمهوری اسلامی می‌دانستند، با حمایت رژیم بعثی صدام تهاجم گسترده‌ای را از مرزهای غربی کشور ما آغاز کردند، اما در عملیات مرصاد (کمینگاه) در حدفاصل شهرهای اسلام‌آباد و کرمانشاه از رزمندگان ایرانی شکست سختی خوردند و فقط عده کمی از آنان سالم ماندند و دوباره به دامن صدام پناه بردند.

الف) گروهک سازمان مجاهدین خلق در ابتدای جنگ با چه اقداماتی شرایط را به نفع دشمن بعثی تغییر داد؟

پاسخ: این گروهک در آغاز جنگ با ایجاد آشوب و ترورِ شمار زیادی از مسئولان و مردم عادی، شرایطی را به وجود آورد که دشمن بعثی نهایت استفاده را از آن کرد. ۰/۵

ب) پس از پذیرش قطعنامه ۵۹۸ توسط ایران، منافقین این اقدام جمهوری اسلامی را چگونه ارزیابی کردند؟

پاسخ: این اقدام را نشان ضعف نظامی و سیاسی جمهوری اسلامی می‌دانستند. ۰/۵

ب) رشادت عباس دوران چه نتیجه‌ای داشت؟

پاسخ: عباس دوران هواپیمای در حال سقوط خود را به مکان نزدیک محل نشست اصابت زد و به این ترتیب رؤیای صدام برای تشکیل نشست و ریاست بر آن به بادرفت. ۰/۵ نمره

تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)

وضعیت نیروهای نظامی ایران در ابتدای جنگ تحمیلی چگونه بود؟ (دی ۹۸)

پاسخ: ارتش و ژاندارمری به دلیل تصفیه یا فرار فرماندهان و بسیاری از افسران آمادگی کامل برای رویاروی با جنگی بزرگ را نداشتند. نیروی جوان و تازه تأسیس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با وجود محدودیت‌های تشکیلاتی، تجهیزاتی و تدارکاتی سخت درگیر مقابله با آشوب‌های ضدانقلاب بود و نیروی مردمی بسیج نیز در حال شکل‌گیری بود. ۱/۵ نمره
دو خواسته ایران در جریان دفاع مقدس که در قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت سازمان ملل هم مطرح شد، چه بود؟ (خرداد ۹۸)
پاسخ: عقب‌نشینی به مرزها و تعیین متجاوز. ۱ نمره

دو مورد از آثار و نتایج رهبری امام خمینی (ره) را در زمان جنگ تحمیلی بیان کنید. (شهریور ۹۸ - خرداد ۹۹)

پاسخ: ۱- ایثار و فداکاری در راه دین و میهن ۲- تقویت انگیزه جهاد و روحیه شهادت‌طلبی در میان جوانان ایرانی ۳- تبدیل شدن برخی از فرماندهان جوان دوران دفاع مقدس، به نماد رشادت و مقاومت مردم سوریه و عراق علیه گروه‌های تکفیری و داعشی. هر مورد ۱ نمره جمع ۲ نمره

مهم‌ترین دلیل امضای قرارداد الجزایر بین ایران و عراق در سال ۱۳۵۴ش (۱۹۷۵م) چه بود؟ (خرداد ۱۴۰۰ - شهریور ۱۴۰۰)

چرا فتح خرمشهر توسط رزمندگان اسلام جنگ تحمیلی را وارد مرحله تازه‌ای کرد؟ (دی‌ماه ۱۴۰۰)

پاسخ: از یک سو موفقیت‌های نظامی رزمندگان ایرانی ادامه یافت و از سوی دیگر، حامیان خارجی صدام برای جلوگیری از سقوط او، انواع تجهیزات نظامی پیشرفته و سلاح‌های میکروبی و شیمیایی را در اختیار وی گذاشتند.

کلیدواژه: موفقیت رزمندگان - حمایت از صدام - کمک‌های تسلیحاتی - تجهیزات نظامی و سلاح شیمیایی

سنگر سازمان بی سنگر به چه گروهی از رزمندگان ایران در جنگ تحمیلی گفته می‌شد و آنان چه نقشی در دفاع مقدس داشتند؟ (دی‌ماه ۱۴۰۰)

پاسخ: به جهادگران جهاد سازندگی گفته می‌شد. آنان مسئولیت مهم «مهندسی رزمی» در دفاع مقدس را بر عهده داشتند و به ایجاد خاکریز، پل‌ها و جاده‌ها و ساختن سنگر برای رزمندگان می‌پرداختند.

کلیدواژه: جهادگر - مهندسی رزمی - ایجاد خاکریز - ساختن پل - (احداث جاده - ساختن سنگر)

هدف از انعقاد قرارداد الجزایر بین دولت‌های ایران و عراق در سال ۱۳۵۴ ش. (۱۹۷۵ م.) چه بود؟ ۰/۵ (خرداد ۱۴۰۰ - شهریور ۱۴۰۰ - دی ماه ۱۴۰۱)

پاسخ: پایان دادن به اختلافات مرزی ۰/۲۵ و رفع مناقشه بر سر اروندرود ۰/۲۵

موفق، تندرست و پیروز باشید

بهرام شفیعی